

**Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda**

**Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda**
Összeállította: Ruminé Szijártó Ildikó
Dr. Veres Gábor
Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A **Minisztérium** postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az **Ügyfélszolgálati Iroda** elérhetőségei:
Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi_eroforrasok_miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

**Tájékoztató
a gyermekek után járó
ellátásokról**

Személyes ügyfélfogadás
Hétfő-szerda-péntek: 9-12
Kedd-csütörtök: 13-16

Idős- és családdügyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a **795-3168-as** telefonszámon. Készséggel állunk rendelkezésére!

2016

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOK, KEDVEZMÉNYEK	4
I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK	5
CSALÁDI PÓTLÉK	5
Nevelési ellátás	6
Iskoláztatási támogatás	7
A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok	9
MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK	17
GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK	20
Gyermekgondozást segítő ellátás (2015. 12. 31-ig GYES)	20
Gyermekevelési támogatás (GYET)	27
A gyermekgondozási támogatási formák közös szabályai	28
Anyasági támogatás	31
II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI FORMÁK (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) KÖZÖS SZABÁLYAI	33
Az igényelbírálás szabályai	33
Jogalap nélkül felvett ellátás	36
III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK	39
Táppénz	41
Gyermekegészségügyi táppénz	45
Csecsemőgondozási díj (Terhességi-gyermekágyi segély)	45
Gyermekgondozási díj	51
Gyermek után járó szabadság	60
Gyermek után járó pótszabadság	61
Gyermeke születésekor az apának járó munkaidő-kedvezmény	62
Családi kedvezmény	62
Első házások kedvezménye	66
IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI	68
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	68
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó természetbeni támogatás	72

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás	72
Gyermekétkeztetés	73
Gyermektartásdíj megelőlegezése	79
Gyermekjóléti alapellátások	81

V. GYERMEKEK UTÁNI ELLÁTÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK KEDVEZMÉNYEI	85
Ingyenes tankönyvellátás	85
VI. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA	87
FELHASZNÁLT JOGANYAG	90
MELLÉKLET: A MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉKRA JOGOSÍTÓ BETEGSÉGEK	91

Bevezető

Napi munkánk során gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermeket vállaló, nevelő szülők nincsenek tisztában az őket megillető ellátásokkal, az igénylés menetével és az ellátás megállapításának szabályaival.

A könnyebb eligazodás érdekében részletesen bemutatjuk azokat az ellátásokat, kedvezményeket, amelyek **2016-ban** megilletik a gyermeket nevelő szülőket. Ismertetjük, hogy milyen feltételek mellett állapítható meg az ellátás, kit illet meg a kedvezmény, miként kell azt igényelni, milyen okmányokat szükséges az igénybejelentőhöz csatolni.

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények

Biztosított szülők ellátásai	Nem biztosított szülők ellátásai
családi pótlék: nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás	
gyermekgondozást segítő ellátás (volt GYES)	
gyermeknevelési támogatás	
anyasági támogatás	
táppénz	
gyermekápolási táppénz	
csecsemőgondozási díj, (volt terhességi-gyermekágyi segély)	
gyermekgondozási díj (kivéve a hallgatói gyed-et, amelyhez nem kell biztosítási idő)	
gyermek után járó pótszabadság	
az apát megillető munkaidő kedvezmény	
A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai	
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	
gyermektartásdíj megelőlegezése	
étkezési térítési díjkedvezmény	
ingyenes tankönyvellátás	

I. CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSI FORMÁK

Milyen családtámogatási ellátási formák léteznek?

Családi pótlék

- nevelési ellátás
- iskoláztatási támogatás

Gyermekgondozási támogatás;

- gyermekgondozást segítő ellátás (2015. 12.31-ig gyermekgondozási segély)
- gyermeknevelési támogatás

Anyasági támogatás

Melyek a biztosítási jogviszonyban (pl. munkaviszonyban) álló szülőt megillető főbb ellátások, kedvezmények?

- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- csecsemőgondozási díj
- gyermekgondozási díj
- gyermek után járó szabadság és pótszabadság.
- az apát megillető munkaidő kedvezmény

Melyek a gyermek neveléséhez kapcsolódó egyéb ellátások?

- családi kedvezmény
- családi járulék kedvezmény
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- étkezési térítési díjkedvezmény
- ingyenes tankönyvellátás

CSALÁDI PÓTLÉK

A családi pótlék két ellátást foglal magába, a nevelési ellátást, és az iskoláztatási támogatást.

A nevelési ellátást a még nem tanköteles, az iskoláztatási támogatást a tanköteles, s a már nem tanköteles, de köznevelési (középfokú oktatási) intézményben tanulmányokat folytató gyermekek után folyósítják.

A nevelési ellátás és az iskoláztatási támogatás megállapításának feltételei és az ellátás összege azonos a korábban folyósított családi pótlék összegével.

Nevelési ellátás

Ki jogosult nevelési ellátásra?

Nevelési ellátásra jogosult

- a vér szerinti vagy örökbe fogadó szülő;
- a szülővel együtt élő házastárs;
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van;
- a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel közös lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja,
- a nevelőszülő;
- a gyám;
- az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték,
- a saját háztartásában nevelt,
- a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett, még nem tanköteles gyermekekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

2016. január 1-től nevelési ellátásra és iskoláztatási támogatásra jogosult a szülővel együtt élő élettárs is, ha az ellátással érintett gyermekkel közös lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja.

Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

Mely esetben lehet a családi pótlékot folyósítani a tizenhatodik életévét betöltött, tanulmányokat nem folytató gyermek után?

Abban az esetben, ha a tizenhatodik életévét betöltött gyermek

- a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak, vagy

- tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette.

Iskoláztatási támogatás

Ki jogosult iskoláztatási támogatásra?

Iskoláztatási támogatásra jogosult

- a vér szerinti vagy örökbe fogadó szülő;
- a szülővel együtt élő házastárs;
- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni és az erre irányuló eljárás már folyamatban van;
- a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel közös lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja,
- a nevelőszülő;
- a gyám;
- az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték,
- a saját háztartásában nevelt,
- a gyermekotthon vezetője a gyermekotthonban nevelt,
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett, továbbá
- a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy a tanköteles gyermekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti; továbbá
- a javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára.

Ki tekinthető sajátos nevelési igényű tanulónak?

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Mikor kell bejelenteni azt, hogy a gyermek sajátos nevelési igényű tanuló?

A bejelentést - feltéve, hogy a tanuló a középiskolai tanulmányokat az adott tanév végén nem fejezi be - először annak a tanévnek a végéig kell megtenni, amelyben a sajátos nevelési igényű tanuló a 20. életévét betölti, ezt követően minden tanévnek a végéig, ha a tanulói jogviszony a következő tanévben is fennáll.

Amennyiben a tanulói jogviszony megszűnt és a családi pótlékra való jogosultság megszüntetésre került, de a 20. életévének betöltését követően a sajátos nevelési igényű tanuló ismét tanulói jogviszonyt létesít, akkor a bejelentést a családi pótlék iránti kérelemmel egyidejűleg meg kell tenni.

A 20. életévét betöltött sajátos nevelési igényű gyermek esetén milyen igazolást kell benyújtani a családi pótlék (iskoláztatási támogatás) legfeljebb 23 éves korig történő folyósításához?

A sajátos nevelési igényű tanuló esetében a családi pótlékra a 23 éves korig történő folyósításához a tanulói jogviszony fennállásának igazolása mellett a jogosult írásban bejelenti az ellátást folyósító szervnek a sajátos nevelési igény tényét megállapító, pedagógiai szakszolgálatként működő tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság megnevezését és címét, valamint a szakértői vélemény számát és annak érvényességét.

Ki jogosult saját jogán iskoláztatási támogatásra?

- Saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,
- akinek mindkét szülője elhunyt,
  - akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különélő szülője elhunyt,
  - aki kikerült az átmeneti vagy tartós nevelésből,

- akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,
- aki a családi pótlékra jogosult személyrel nem él egy háztartásban, vagy
- ha az iskoláztatási támogatást – a gyámhatóságnak a szülői ház elhagyását engedélyező határozatában foglaltak szerint – a nagykorúságát megelőzően is a részére folyósították, annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik - életévét betölti.

Amennyiben a fenti körülmények közül valamelyik a nagykorúvá válást követően, de a tankötelezettség megszűnésének időpontját megelőzően következik be, a nagykorúvá válás időpontjától lehet az iskoláztatási támogatást saját jogon megállapítani.

Ha a középiskolai tanulmányait folytató személy a tankötelezettsége megszűnését követően nem él egy háztartásban az iskoláztatási támogatás igénylésére egyébként jogosult személyrel, saját jogán megkaphatja az ellátást.

Az ellátás iránti kérelméhez csatolnia kell a szülője

- lakcímgazolványának másolatát,
- arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelmező életvitelszerűen nem él a háztartásában.

A nagykorú gyermek a szülővel akkor nem él egy háztartásban, ha a lakcímük különböző. Lakcím az a bejelentett lakó- vagy tartózkodási hely, ahol a személy életvitelszerűen él.

A szülő nyilatkozata hiányában a kérelmező a szülő lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti arra vonatkozóan, hogy életvitelszerűen nem a szülő háztartásában él.

Folyósítható-e az iskoláztatási támogatás, ha a tanköteles gyermek tanulói jogviszonya szünetel?

Az iskoláztatási támogatást a tankötelezettség fennállása alatt a tanulói jogviszony szünetelésének időtartamára is folyósítják.

A családi pótlékra vonatkozó közös szabályok

Melyik szülő igényelheti a családi pótlékot?

Ugyanazon gyermek (személy) után járó családi pótlék csak egy jogosultat illet meg, kivéve, ha jogerős bírósági döntés - ideértve az egyezséget - alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket.

Ebben az esetben a családi pótlékra 50-50%-os arányban, mindkét szülő jogosult.

Ha a gyermek együtt élő szülők háztartásában él, a családi pótlékot - együttes nyilatkozatuk alapján - bármelyik szülő igényelheti, mégpedig nyilatkozatuk szerint gyermekeként. Megállapodás hiányában az ellátást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Az után a gyermek (személy) után, akire tekintettel nevelési ellátást folyósítanak, iskoláztatási támogatás nem folyósítható.

Ki a nevelőszülő?

Az a személy, aki nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonya keretében saját háztartásában gondozza a gyámhatóság jogerős határozatával nála elhelyezett, nevelésbe vett gyermeket és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

Ki a tanköteles gyermek?

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart.

A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

A tankötelezettség kezdetéről

- az óvoda vezetője,
- ha a gyermek nem járt óvodába az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság,
- az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság dönt.

A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulónaként teljesíthető.

A nem tanköteles, de köznevelési intézményben tanuló gyermek esetén mikor, s hogyan kell igazolni a tanulói jogviszony fennállását?

Ha a családi pótlékot a családtámogatási kifizetőhely folyósítja:

A **családtámogatási kifizetőhely** (pl. az Országgyűlés Hivatalánál működő kifizetőhely) a tanulói jogviszony fennállásának igazolására szolgáló formanyomtatványt augusztus 31-éig küldi meg a jogosultnak. Az igazolást szeptember 30-áig kell benyújtani a családtámogatási kifizetőhelyhez.

Ha a családi pótlékot a fővárosi és megyei kormányhivatalnál folyósítja, csak abban az esetben kell a tanulói jogviszonyt igazolni, ha a hivatal a nyomtatvány megküldésével arra a szülőt, vagy a családi pótlékban részesülő személyt felszólítja. Amennyiben nem érkezik felhívás, ez azt jelenti, hogy az Oktatási Hivatal által közölt állományban a gyermek tanulói jogviszonya szerepel, ezért nem szükséges azt külön igazolni.

Ha a nem tanköteles gyermek tanulói jogviszonya az első vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik, de az új tanítási évre tanulói jogviszonyt létesít, akkor utána arra az időre, amely alatt nem állt tanulói jogviszonyban, legfeljebb azonban két hónap időtartamra utólag iskoláztatási támogatást kell megállapítani.

Családtámogatási kifizetőhely:

- a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium,
- az Információs Hivatal,
- az Alkotmányvédelmi Hivatal,
- a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat,
- az Országgyűlés Hivatala.

Mi történik abban az esetben, ha az óvodás gyermek igazolatlanul mulaszt az óvodában?

Ha az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettségét megszegi, 2015. szeptember 1-jétől a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének jelzése alapján a gyámhatóság az adott nevelési évben igazolatlanul mulasztott ötödik óvodai nevelési nap után felhívja a családi pótlék jogosultjának figyelmét a hiányzás jogkövetkezményeire.

2016. január 1-jétől az adott évben igazolatlanul mulasztott huszadik óvodai nevelési nap után - a jelzés beérkezésétől számított 8 napon belül - kezdeményezi a fővárosi és megyei kormányhivatalnál az ellátás szüneteltetését. A fővárosi és megyei kormányhivatal a gyámhatóság kezdeményezésére megszünteti a családi pótlék szüneteltetését, ha a

felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak száma nem haladta meg a három napot.

Mi történik abban az esetben, ha a tanköteles vagy a tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek igazolatlanul mulaszt az iskolában?

Ha a tanköteles, vagy a tankötelezettsége megszűnését követően nevelési-oktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében igazolatlanul mulaszt, a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének jelzése alapján a gyámhatóság az adott tanítási évben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után felhívja a családi pótlékban részesülő személy figyelmét a hiányzás jogkövetkezményre. Az adott évben tanítási évben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után - a jelzés beérkezésétől számított 8 napon belül - kezdeményezi a fővárosi és megyei kormányhivatalnál az ellátás szüneteltetését.

A fővárosi és megyei kormányhivatal a gyámhatóság kezdeményezésére megszünteti a családi pótlék szüneteltetését, ha a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma nem haladta meg az ötöt.

Milyen összegű a családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás) 2016-ban?

A családi pótlék havi összege

- egygyermekes család esetén 12.200,- forint,
- egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén 13.700,- forint,
- kétgyermekes család esetén gyermekenként 13.300,- forint,
- két gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 14.800,- forint,
- három- vagy többgyermekes család esetén gyermekenként 16.000,- forint,
- három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén gyermekenként 17.000,- forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén, valamint a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél elhelyezett tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után 23.300,- forint,
- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek után

- a saját jogon nevelési ellátásra jogosult tartósan beteg illetőleg súlyosan fogyatékos személy 25.900,- forint,
20.300,- forint,
  - a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél továbbá az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, a gyámhatóság által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy, valamint a saját jogon iskoláztatási támogatásra jogosult személy esetén 14.800,- forint.
- A közoktatási intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életéve betöltéséig 23.300,- forint, vagy 25.900,- forint összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani. Más jogszabály alkalmazásában magasabb összegű családi pótlékra minősül az ellátás.

Kik a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe vehető gyermekek?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni, aki az igénylő háztartásában él, és

- akire tekintettel a szülő, a nevelőszülő, a gyám családi pótlékra jogosult,
- aki közoktatási intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,
- aki a családi pótlékra saját jogán jogosult; vagy
- aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhatóság nem vette átmeneti vagy tartós nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

Ki lehet saját háztartásban nevelt gyermeknek tekinteni?

A családi pótlékra való jogosultság szempontjából saját háztartásban nevelt, gondozott gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket (személyt) is

- aki kül- és belföldi tanulmányai folytatása vagy gyógykezelése okán átmeneti jelleggel tartózkodik a háztartáson kívül,
- akit szociális intézményben 30 napot meg nem haladóan helyeztek el, vagy

- aki a szülő kérelmére átmeneti gondozásban részesül, vagy szülőjével együtt családok átmeneti otthonában tartózkodik.

A családi pótlék összegének megállapításakor figyelembe vehető gyermekek esetén mikor kell igazolni a tanulói, vagy hallgatói jogviszony fennállását?

A családi pótlékra nem jogosító, de a gyermekszámba beszámító - gyermek esetében

- a kérelem benyújtásakor, továbbá
- az ellátás folyósításának időtartama alatt - az igényelbíráló szerv felhívására
  - tanulói jogviszony esetén minden év szeptember 30-áig,
  - hallgatói jogviszony esetén minden év október 15-éig
 kell igazolni a tanulói, hallgatói jogviszony fennállását.

A tanulói vagy hallgatói jogviszony fennállásának igazolására benyújtott, nem magyar nyelven kiállított irat nem hiteles magyar fordítás csatolásával is elfogadható. A fővárosi és megyei kormányhivatal honlapján közzéteszi azon nyelvek listáját, amely nyelven a tanulói vagy hallgatói jogviszony fennállásának igazolására kiállított irat magyar nyelvű fordítását egyáltalán nem kell csatolni.

Ha a nem tanköteles gyermek tanulói jogviszonya az első vizsgaidőszak utolsó napján megszűnik, de az új képzési időszakra hallgatói jogviszonyt létesít, akkor a tanulói jogviszony megszűnése és a hallgatói jogviszony keletkezése közötti időre, legfeljebb azonban két hónap időtartamra utólag a családi pótlék összegének számítása szempontjából figyelembe kell venni.

Ki minősül egyedülállónak az ellátás összegének megállapításánál?

A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából egyedülállónak kell tekinteni azt a szülőt, gyámot is, aki saját maga, illetve akinek a házastársa, élettársa

- közoktatási intézmény tanulója, felsőoktatási intézmény első oklevelet szerző hallgatója és jövedelme nincs,
- vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül,
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül és egyéb jövedelme nincs,
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül, feltéve, ha nyugdíjának, ellátásának összege nem haladja meg az

- öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, és egyéb jövedelme nincs,
- időskorúak járadékában, rokkantsági járadékban, hadigondozási járadékban részesül, és egyéb jövedelme nincs, illetve az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és jövedelme nincs.

Milyen iratokat kell bemutatni az egyedülállóság igazolására?

A kérelemhez csatolni kell,

- a tanulói, hallgatói jogviszony fennállása esetén a közoktatási, felsőoktatási intézmény erről szóló igazolását; (az igazolást tanulói jogviszony esetén minden év szeptember 30-áig, hallgatói jogviszony esetén minden év október 31-éig kell benyújtani.)
- nyugellátás, korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék vagy átmeneti bányászjáradék esetén a nyugdíjfolyósító szerv igazolását a nyugellátás formájáról és havi összegéről. Az igazolást minden év február 28-áig kell benyújtani;
- szociális és egyéb ellátás esetén az ellátás megállapításáról szóló határozat másolatát vagy a folyósító szerv igazolását.

A fenti két esetben a családi pótlék iránti kérelemhez mellékelni kell a jövedelemnyilatkozatot is.

Mi történik akkor, ha a gyermek után más személy válik jogosulttá az ellátásra?

Ha ugyanabban a hónapban más személy válik jogosulttá a családi pótlékra, az új jogosultnak a következő hónaptól jár az ellátás.

Milyen tény vagy adatot kell bejelenteni a családi pótlékban részesülőnek?

A családi pótlék folyósításának, szüneteltetésének vagy a folyósítás felfüggesztésének időtartama alatt

- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését,
- a gyermek, személy tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékoságára okot adó körülmény megszűnését,
- a gyermek tanulói, hallgatói jogviszonyának megszűnését, szüneteltetését,
- a 18 éven felüli személy rendszeres jövedelmét,
- az ellátásra jogosult 3 hónapot meghaladó külföldi tartózkodásának tényét,
- az ellátásra jogosult egyedülállóságának megszűnését,

- az egyedülállóságot meghatározó körülmény megszűnését,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,
- az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve abban az államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban: EGT-állam) történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét,
- az ellátásra jogosult családi állapotára, élettársi kapcsolatára vonatkozó adatában bekövetkezett változást, továbbá - ha az adatváltozás házasságkötésre, új bejegyzett élettársi vagy élettársi kapcsolat létesítésére tekintettel következett be - a házastárs, bejegyzett élettárs vagy élettárs természetes személyazonosító adatait, valamint lakcímét.

Lehet-e a rendszeres jövedelemmel rendelkező nagykorú gyermek részére, vagy utána családi pótlékot folyósítani?

Amennyiben a tizennyolcadik életévét betöltött személynek rendszeres jövedelme van, úgy a rá tekintettel vagy a részére megállapított családi pótlék folyósítását a negyedik hónaptól mindaddig szüneteltetni kell, amíg rendszeres jövedelemmel rendelkezik.

Mit tekintünk rendszeres jövedelemnek?

Jövedelemnek minősül az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott – belföldről vagy külföldről származó – vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér (2016-ban 111.000,- Ft) összegét.

Rendszeres jövedelemnek a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelmet tekintjük.

Mely időponttól jár a családi pótlék?

A családi pótlék a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultsági feltételek fennállnak. A családi pótlékot mindig teljes hónapra kell megállapítani. A családi pótlékot a kérelem késedelmes benyújtása esetén, visszamenőleg legfeljebb két hónapra, a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első

napjától állapítják meg, ha a jogosultsági feltételek ettől az időponttól kezdve fennállnak.

Hogyan folyósítják a családi pótlékot?

A családi pótlékot utólag, a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig, fizetési számlára utalás esetében 3. napjáig folyósítják.

Arra a hónapra, amelyben a családi pótlékre való jogosultság megszűnik, még az ellátást folyósítják.

Kiskorú szülő, a gyermekére tekintettel jogosult családi pótlékra?

Ha a kiskorú szülő gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban, a családi pótlékot a kiskorú szülő részére kell megállapítani.

MAGASABB ÖSSZEGŰ CSALÁDI PÓTLÉK

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig.

A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Ki a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy?

- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003. (II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez

az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Milyen igazolást kell benyújtani a magasabb összegű családi pótlék megállapítása iránti kérelemhez?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek) esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló szakorvosi igazolást.

Ha a gyermek a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosá és ennek tényét az igazolás benyújtásával a családi pótlékot folyósító hatóságnak bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani.

Ki állítja ki az igazolást a tartós betegség, illetve a súlyos fogyatékoság fennállásáról?

A tartós betegség vagy fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást gyermekklinika, gyermek-szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelés vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki.

A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa (házi gyermekorvos) illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

Az igazolás kiállítására jogosult szakorvosokat foglalkoztató szolgáltatók listáját az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (ÓTH) a honlapján (www.antsz.hu) tájékoztatás céljából közzéteszi.

Mit tartalmaz a szakorvosi igazolás?

- első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségben szenved-e
- a felülvizsgálat esetén, hogy a továbbiakban is jogosult-e, vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra
- a legközelebbi felülvizsgálat időpontját (legkésőbbi időpont 5 év) illetőleg az állapot véglegességének tényét

Mi a teendője a szülőnek, ha a szakorvos igazolásával nem ért egyet?

Az igénylő az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát az OTH-nál (1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.).

Az OTH a kezdeményezéstől számított 8 napon belül felkéri a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvost a szakvélemény felülvizsgálatára. A feladat elvégzésével megbízott szakfelügyelő főorvos a felülvizsgálati eljárása során új igazolást állít ki.

Nagykorú személynek orvosi igazolást kell-e benyújtani az igénybejelentéskor?

A tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, ha a rehabilitációs hatóság állásfoglalása vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott - külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő - szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Meddig folyósítható a magasabb összegű családi pótlék?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását a külön jogszabályban előírtak szerint igazolták.

Mi történik akkor, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek állapota javul?

Ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek után – állapotának javulása miatt – a magasabb összegű családi pótlék már nem jár, a jogosultság megszűnését követő hónaptól családi pótlékot új összeggel fogják folyósítani, feltéve, hogy egyébként az ellátásra való jogosultság fennáll.

Jogosult-e a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek (személy) utazási kedvezményre?

A fővárosi és megyei kormányhivatal a magasabb összegű családi pótlékra való jogosultságot megállapító határozattal egyidejűleg a magasabb összegű

családi pótlékban részesülőnek illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék megállapításra került, a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabály szerinti utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványt állít ki.

A hatósági igazolvány tartalmazza a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személynek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék került megállapításra - a nevét, a lakcímét, a magasabb összegű családi pótlék megállapításának tényét, a jogosultság fennállásának tényét, továbbá a hatósági igazolvány érvényességének időtartamát. A hatósági igazolvány a külön jogszabály szerinti igazolásban, szakvéleményben, illetve szakhatósági állásfoglalásban meghatározott felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

Milyen egyéb ellátásra jogosult az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak?

Ha a gyermek után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a gyermek jogosult utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, étkezési térítési díjkedvezményre, valamint ingyenes tankönyvre.

GYERMEKGONDOZÁSI TÁMOGATÁSOK

A gyermekgondozást segítő ellátás (2015. 12.31-IG GYES)

Ki és mely időtartamig jogosult a gyermekgondozást segítő ellátásra?

Gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult a szülő, a kiskorú szülő, ha a gyermekének nincs gyámja, vagy ha a tizenhatodik életévét betöltött kiskorú szülő a saját háztartásában nevelt gyermekének gyámjával nem él egy háztartásban valamint a gyám - kivéve a gyermekvédelmi gyám és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő - a saját háztartásában nevelt

- a gyermek 3. életévének betöltéséig.
- ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig. (A gyermek tankötelessé válásának időpontjaként legfeljebb a gyermek 10. életéve betöltésének napját kell érteni. Amennyiben ikergyermek esetén a tankötelessé válás éve nem egyezik meg, úgy az ellátást a legkésőbb tankötelessé váló gyermek tankötelessé válása évének végéig folyósítják, legfeljebb a gyermekek tizedik életévének betöltéséig, változatlan összegben. (Abban az esetben, ha a gyermek tankötelezettsége nem abban az évben kezdődik, amely év augusztus 31. napjáig a hatodik

életévét betölti, a jogosult köteles benyújtani az igényelbíráló szervhez a tankötelezettség kezdetéről szóló döntést.

- a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek tizedik életévének betöltéséig.

Ki minősül szülőnek?

A vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van, valamint a szülővel együtt élő élettárs, ha az ellátással érintett gyermekkel közös lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelemmel legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja

Ha a gyermek a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkort már betöltötte, örökbefogadása esetén az örökbefogadó szülő jogosult gyermekgondozási segélyre?

A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult az örökbefogadó szülő - a házastársi és rokoni örökbefogadás kivételével -, amennyiben a gyermek az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezéskor a harmadik életévét már betöltötte, illetőleg ikergyermek esetén tankötelessé vált, azonban a 10. életévét még nem töltötte be.

Amennyiben a gyermek a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkort (3. életév, ikergyermekek esetén a tankötelessé válás éve, tartósan beteg gyermek esetén 10. életév) az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezést követő hat hónapon belül tölti be, akkor az örökbefogadó szülő ellátásra való jogosultsága a gyermek gyermekgondozást segítő ellátásra jogosító életkorának betöltését követően a jogosultság kezdő időpontjától számított hat hónap elteltéig meghosszabbodik.

Az örökbefogadó szülő ebben az esetben az ellátás folyósítása mellett kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

Mennyi a gyermekgondozást segítő ellátás összege?

Az ellátás havi összege azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével (2016-ban 28.500,- forint) töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

Ikergyermek nevelése esetén mennyi a gyermekgondozást segítő ellátás összege?

Az ellátás havi összege ikergyermekek esetén azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500,- Ft) 2 gyermek esetén 200%-ával, 3 gyermek esetén 300%-ával, 4 gyermek esetén 400%-ával, 5 gyermek esetén 500%-ával, 6 gyermek esetén 600%-ával.

Hány gyermek után folyósítható a gyermekgondozást segítő ellátás?

Legfeljebb két gyermek után lehet ellátást folyósítani.

Egyazon várandósságból született ikergyermekeket egy gyermekként kell figyelembe venni, ezért így a később született testvér után is megállapítható a gyermekgondozási segély.

Két ellátást csak abban az esetben lehet folyósítani, ha

- a család GYES-re jogosító életkorú gyermekének (három év alatti vagy ikergyermekek vagy tartósan beteg gyermek) 2014. január 1-jét követően születik testvére, vagy
- mind a két gyermek 2014. január 1-jét követően született.

A tartósan beteg, illetve súlyos fogyatékos gyermeket nevelő szülő részére meddig állapítják meg a gyermekgondozást segítő ellátást?

Ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, 10. életévének betöltéséig állapítják meg az ellátást.

Amennyiben a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel családi pótlék iránti kérelmet még nem nyújtottak be, a tartós betegség, illetve súlyos fogyatékoság tényéről szóló, a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló jogszabály szerinti igazolást a gyermekgondozást segítő ellátás iránti kérelemhez csatolni kell. Ha a gyermek az ellátás folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosná és ennek tényét az igazolás benyújtásával az ellátást folyósító hatóságnál bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítása, illetve a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság időtartamának megváltoztatása iránt új kérelmet nem kell benyújtani.

A szülőn kívül kinek lehet gyermekgondozást segítő ellátás megállapítani?

A gyermek szülőjének vér szerinti, örökbe fogadó szülője, továbbá annak együtt élő házastársa részére, ha

- a gyermek az első életévét betöltötte,
- a gyermek gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik,
- a gyermek szülei írásban nyilatkoznak arról, hogy a gyermekgondozást segítő ellátásról lemondanak és egyetértenek a gyermekgondozást segítő ellátásnak nagyszülő részéről történő igénylésével, és
- a szülő háztartásában nincs másik olyan gyermek, akire tekintettel gyermekgondozást segítő ellátást folyósítanak.

A nagyszülő részére a gyermekgondozási segélyre való jogosultság a fenti feltételek fennállása esetén kizárólag akkor állapítható meg, ha

- ő maga megfelel az ellátásra való jogosultság feltételeinek, és
- a jogosultsági feltételek a szülő esetében is fennállnak.

Érinti-e a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát, ha a szülő a gyermek után gyermekápolási táppénzt vesz igénybe?

Nem, a nagyszülő ellátásra ez esetben is jogosult.

Mely esetben kell megszüntetni a nagyszülő gyermekgondozási segélyre való jogosultságát?

A nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságát akkor is meg kell szüntetni, ha olyan kizáró körülmény áll be, amely a szülő az ellátásnak saját maga általi igénybevétele esetén a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságának elvesztését vonná maga után.

Jogosult-e a nagyszülő gyermekgondozást segítő ellátásra, ha az édesanya napi 8 órában folytat kereső tevékenységet?

A nagyszülő abban az esetben is jogosult az ellátásra, ha a szülő napi 8 órában folytat kereső tevékenységet.

A rehabilitációs ellátásban, vagy rokkantsági ellátásban részesülő személy jogosult a gyermekgondozást segítő ellátásra?

Igen a rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesülő személyek is kérhetik az ellátás megállapítását.

Van-e lehetőség a gyermekgondozást segítő ellátás méltányossági alapon történő engedélyezésére?

Igen, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság főigazgatója – méltányossági jogkörben eljárva – gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultságot

- megállapíthat a gyermeket nevelő személynek, ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében három hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak;
- megállapíthat, illetőleg meghosszabbíthatja a jogosultságot a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható.

Milyen igazolást kell csatolni a méltányossági kérelemhez?

A kérelemhez csatolni kell az igényben megjelölt októl függően:

- a szülők nyilatkozatát a gyermeknevelésben való akadályoztatásukról;
- a fekvőbeteg-gyógyintézet gyermekgyógyász, vagy gyermekpszichiáter szakorvosának igazolását arról, hogy a gyermek a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható, nevelhető;

Hol kell benyújtani a méltányossági kérelmet?

A kérelmet formanyomtatványon az igénylő lakóhelye, tartózkodási helye szerinti fővárosi és megyei kormányhivatalnál kell benyújtani.

Lehet-e a gyermekgondozást segítő ellátás folyósítása alatt munkát végezni?

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő szülő kereső tevékenységet a gyermek fél éves koráig nem folytathat, azt követően azonban időbeli korlátozás nélkül dolgozhat.

Milyen feltételekkel dolgozhat a kiskorú szülő gyermekének gyámja?

A kiskorú szülő gyermekének gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő gyámja időkorlátozás nélkül folytathat kereső tevékenységet.

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő nagyszülő milyen feltételekkel folytathat kereső tevékenységet?

A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem

haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

Az ikergyermeket nevelő szülőnek milyen összegű gyermekgondozást segítő ellátást folyósítanak, ha keresőtevékenységet folytat?

Az ikergyermeket nevelő szülő gyermekgondozást segítő ellátásának havi összege a keresőtevékenység folytatása mellett is azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2016-ban 28.500,- Ft) 2 gyermek esetén 200%-ával, 3 gyermek esetén 300%-ával, 4 gyermek esetén 400%-ával, 5 gyermek esetén 500%-ával, 6 gyermek esetén 600%-ával.

Előzetesen be kell-e jelenteni a munkáltatónak, ha a szülő meg kívánja szakítani a fizetés nélküli szabadságot?

A munkavállaló a fizetés nélküli szabadság igénybevételét legalább tizenöt nappal korábban írásban köteles bejelenteni.

A fizetés nélküli szabadság a munkavállaló által megjelölt időpontban, de legkorábban a szabadság megszüntetésére irányuló jognyilatkozat közlésétől számított harmincadik napon szűnik meg.

Hány nap szabadság illeti meg a munkába való visszatérésekor azt a szülőt, aki gyermeke gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vett igénybe?

A szabadság megállapítására a Munka Törvénykönyve az irányadó, mely kimondja:

A munkavállalót minden munkaviszonyban töltött naptári évben rendszeres szabadság illeti meg, amely alap- és pótszabadságból áll.

Munkában töltött időnek minősül, ezért szabadság jár a következő időtartamokra:

- a munkaidő-beosztás alapján történő munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés,
- a szabadság,
- a szülési szabadság,
- a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság első hat hónapjának,
- a naptári évenként harminc napot meg nem haladó keresőképtelenség,
- a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés három hónapot meg nem haladó,

- a munkavégzés alóli mentesülésnek a jogszabályban meghatározott esetei (pl. ilyen az emberi reprodukciós eljárással összefüggő, egészségügyi intézményben történő kezelés).

Mennyi időre jár szabadság, ha a szülő a fizetés nélküli szabadságot 2011. augusztus 1-je előtt vette igénybe?

Amennyiben a szülő a fizetés nélküli szabadságot 2011. augusztus 1-je előtt vette igénybe, esetében a szülési szabadság időtartamára (168 nap) időarányosan, valamint a szülési szabadság első évére (s nem az első hat hónapra) jár szabadság.

Az alapszabadság mértéke húsz munkanap.

A szabadság a munkavállaló

- huszonötödik életévétől huszonegy;
- huszonnyolcadik életévétől huszonkettő;
- harmincegyedik életévétől huszonhárom;
- harmincharmadik életévétől huszonnégy;
- harmincötödik életévétől huszonöt;
- harminchetedik életévétől huszonhat;
- harminckilencedik életévétől huszonhét;
- negyvenegyedik életévétől huszonnyolc;
- negyvenharmadik életévétől huszonkilenc;
- negyvenötödik életévétől harminc munkanapra emelkedik.

A gyermekgondozást segítő ellátás folyósítása alatt el lehet-e helyezni a gyermeket a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

Igen,

- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult köznevelési intézményben a nappali oktatás munkarendje szerint tanul, illetőleg felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója, vagy
- ha a napközbeni ellátást biztosító intézményben elhelyezett gyermek a szülőnek folyósított ellátás esetén félévesnél idősebb, vagy a nagyszülő részére folyósított ellátás esetén három évesnél idősebb.

Nem minősül szociális intézményi elhelyezésnek a gyermek rehabilitációs, habilitációs célú foglalkoztatására irányuló napközbeni intézményi elhelyezése.

Lehet-e a gyermekgondozást segítő ellátás folyósítása mellett részösszegű ápolási díjat folyósítani?

A gyermekgondozást segítő ellátás folyósításával egyidejűleg lehetőség van a részösszegű ápolási díj megállapítására, ha az ápolásra szoruló gyermek fokozott ápolást igényel és emelt összegű ápolási díjat, vagy kiemelt ápolási díjat lehet utána megállapítani.

A fokozott ápolást igénylő személy után járó ápolási díj összege azonos a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg (2016-ban 29.500,- Ft) 150%-val (44.250,- Ft), a kiemelt ápolási díj 180%-val (53.100,- Ft). Az ellátásban részesülő személy, a gyermekgondozást segítő ellátás és az ápolási díj összege közötti különbözetet kaphatja meg ápolási díjként részösszegben.

A gyermeknevelési támogatás (GYET)

Ki veheti igénybe a gyermeknevelési támogatást?

A szülő és a gyám, - kivéve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt - aki saját háztartásában három vagy több kiskorú gyermeket nevel.

Mennyi a gyermeknevelési támogatás összege?

A gyermeknevelési támogatás havi összege - függetlenül a gyermekek számától - azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével (2016-ban 28.500,- forint) töredékhónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

Méltányosságból meghosszabbítható-e a GYET?

A gyermeknevelési támogatás méltányosságból történő megállapítására, meghosszabbítására nincs lehetőség.

Függ-e a támogatás az előzetes biztosítási időtől?

Nem, biztosítási időtől független az ellátás.

Lehet-e a gyermeknevelési támogatás mellett munkát végezni?

A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik.

A gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt a gyermekeket el lehet-e helyezni a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézménybe?

Igen, a gyermeknevelési támogatásban részesülő szülő időbeli korlátozás nélkül elhelyezheti gyermekeit óvodába, iskolai napközibe.

Munkaviszonynak minősül-e a gyermeknevelési támogatás (melyet a köznyelv „főállású anyaságnak” nevez) és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának időtartama?

A gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül, de nem számít munkaviszonynak.

A gyermekgondozási támogatási formák (GYES, GYET) közös szabályai

Melyik szülő igényelheti az ellátásokat?

A gyermekgondozási támogatást a gyermekkel közös háztartásban élő szülők bármelyike igénybe veheti. Megállapodás hiányában a támogatást igénylő szülő személyéről - kérelemre - a gyámhatóság dönt.

Lehetőség van-e arra, hogy mindkét szülő részesüljön gyermekgondozási támogatásban?

Ha a szülők egyidejűleg több gyermek után lennének jogosultak a gyermekgondozási támogatás egyik vagy mindkét formájára, úgy a támogatást csak egy jogcímen, és csak az egyik szülő részére lehet megállapítani.

Kinek nem jár gyermekgondozási támogatás?

Nem jár gyermekgondozási támogatás annak a személynek, aki

A Szociális törvényben megjelölt rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, ide nem értve

- a gyermekgondozási támogatást, valamint a gyermekgondozási támogatás folyósítása mellett végzett kereső tevékenység után járó táppénzt, baleseti táppénzt, a kiemelt ápolási díjnak vagy az emelt összegű ápolási díjnak a kiegészítő összegét,
- a gyermekgondozást segítő ellátásra való jogosultság esetében a társadalombiztosítási nyugellátást, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint társadalombiztosítási nyugellátással egy tekintet alá eső ellátást, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított

ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást, az egyházi jogi személy által folyósított egyházi, felekezeti nyugdíjat, a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, a balettművészeti életjáradékot, az átmeneti bányászjáradékot, a nem ugyanazon gyermek után folyósított csecsemőgondozási díjat valamint a gyermekgondozási díjat, továbbá a rehabilitációs járadékot, rokkantsági járadékot, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait, a bányászok egészségkárosodási járadékát;

- olyan gyermek után igényli a támogatást, akit a Gyvt. alapján ideiglenes hatállyal elhelyeztek, átmeneti vagy tartós nevelésbe vettek, továbbá az Szt. alapján 30 napot meghaladóan szociális intézményben helyeztek el;
- előzetes letartóztatásban van, illetve szabadságvesztés büntetését tölti.

Ha elhunyt a gyermek, mikortól szüntetik meg a gyermekgondozási támogatás folyósítását?

Amennyiben a gyermekgondozási támogatásban részesülő személy az általa nevelt gyermek halála miatt elveszti támogatásra való jogosultságát, úgy a támogatás folyósítását a halálesetet követő hónap 1. napjától számított 3 hónap múlva kell megszüntetni.

A gyermekgondozást segítő ellátás, illetve a gyermeknevelési támogatás folyósításának lejárta követően milyen ellátás megállapítását lehet kérni?

Ha a fenti ellátások megszűnését követően a szülő nem tud elhelyezkedni, és korábbi munkaviszonya alapján álláskeresési járadékra nem jogosult, a lakóhely szerint illetékes járási hivataltól kérheti az aktív korúak ellátására való jogosultságának (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) megállapítását, ha a munkaügyi szervvel legalább három hónapig együttműködött.

Szolgálati időnek számít-e a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósításának időtartama?

Igen, 10 százalékos nyugdíjjárulék levonása mellett.

Milyen tényt, adatot kell bejelenteni a gyermekgondozási támogatásban részesülőnek?

A gyermekgondozási támogatás folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt be kell jelenteni:

- a gyermek tartós betegségére, illetve súlyos fogyatékoságára okot adó körülmény megszűnését,
- ha az ellátásra jogosult - ide nem értve a kiskorú szülő gyermekének gyámját - a gyermek féléves kora előtt, nagyszülő esetében a gyermek hároméves kora előtt folytat keresőtevékenységet,
- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult nagyszülő a gyermek hároméves kora után folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a munkaidő tartama nem haladja meg a heti harminc órát, vagy a munkavégzés otthonában történik,
- ha a gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult nagyszülő heti 30 órát meghaladó időtartamban folytat keresőtevékenységet,
- ha az ellátásra jogosult rendszeres pénzellátás valamelyikében részesül, vagy ha házastársa, élettársa terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban részesül,
- az ellátásra jogosult előzetes letartóztatásba vételét, illetve szabadságvesztés büntetésének megkezdését,
- az ellátásra jogosult három hónapot meghaladó, egybefüggő külföldi tartózkodásának tényét,
- nagyszülő által igénybe vett gyermekgondozást segítő ellátás esetében mindazokat a körülményeket, amelyek akár a nagyszülő vonatkozásában, akár a szülő vonatkozásában az ellátásra való jogosultság elvesztését vonják maguk után,
- az ellátásra jogosult nevének, fizetési számlaszámának vagy lakcímének megváltozását,
- a gyermeknek az ellátásra jogosult háztartásából történő kikerülését, továbbá - gyermeknevelési támogatás esetében - ha a háztartásba a 3. életévét még be nem töltött kiskorú kerül,
- ha a gyermeknevelési támogatásra jogosult személy folytat keresőtevékenységet, kivéve, ha a munkaidő a heti 30 órát nem haladja meg, vagy a munkavégzés otthonában történik,
- az EGT-államban történő munkavállalás vagy önálló vállalkozói tevékenység folytatásának tényét;
- a méltányossági jogkörben megállapított gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának, szüneteltetésének időtartama alatt a fentiekben túl a gyermek szüleinek a gyermek nevelésében történő akadályoztatásának megszűnését, a gyermek - méltányossági gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására okot adó - betegségének megszűnését.

Anyasági támogatás

Ki jogosult anyasági támogatásra?

Az a nő, aki várandósága alatt legalább négy alkalommal - koraszülés esetén legalább egyszer - várandósgondozáson vett részt. Az anyasági támogatás az anyát akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

Az anyán kívül ki jogosult még anyasági támogatásra?

- az örökbefogadó szülő, ha a születést követő 6 hónapon belül az örökbefogadást jogerősen engedélyezték,
- a gyám, ha a gyermek a születését követően 6 hónapon belül – jogerős határozat alapján – a gondozásába kerül.

Kinek folyósítják az anyasági támogatást, ha az anya a támogatás felvétele előtt meghal?

Amennyiben az anyasági támogatásra jogosult nő a támogatás felvételét megelőzően meghal, úgy az anyasági támogatást az anyával egy háztartásban élt apának kell kifizetni, ezen személy hiányában annak a személynek, aki a gyermek gondozását ellátja.

Milyen összegű az anyasági támogatás?

2016-ban az anyasági támogatás – gyermekenkénti – összege azonos a gyermek születésének időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 225 százalékával (64.125,- Ft), ikergyermekek esetén 300 százalékával (85.550,- Ft).

Meddig lehet az anyasági támogatást kérelmezni?

Az anyasági támogatás megállapítása iránti kérelmet a születést követő hat hónapon belül lehet benyújtani. A kérelem késedelmes benyújtása esetén igazolási kérelem benyújtásának van helye.

Mikor nem jár a támogatás?

Nem jár anyasági támogatás, ha

- a szülők a gyermek születését megelőzően nyilatkozatban hozzájárultak a gyermek örökbefogadásához;
- a megszületett gyermek a gyámhatóság jogerős határozata alapján családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodásban részesül.

Az anyasági támogatás - a születést követő hat hónapon belül benyújtott igény esetén - megilleti a jogosultat, ha

- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulásról szóló nyilatkozatot visszavonták;
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodást megszüntetik, és a továbbiakban az anya gondoskodik a gyermek neveléséről.

Milyen igazolásokat kell bemutatni az anyasági támogatás igényléséhez?

A kérelemhez csatolni kell

- a várandósgondozást végző szülész-nőgyógyász szakorvos, szülésznő vagy védőnő igazolásának másolatát arról, hogy a szülő nő - a várandósgondozási könyvben rögzítettek tanúsága szerint - a szükséges alkalommal részt vett a várandósgondozáson;
- a gyermek örökbefogadását engedélyező jogerős határozat másolatát;
- a jogerős gyámrendelő határozat másolatát.

Amennyiben a szülő nő hitelt érdemlően igazolja, hogy a várandóság időtartama alatt legalább 5 hónap időtartamig egybefüggően külföldön tartózkodott, várandósgondozást végző védőnő igazolását nem kell csatolnia. A kérelem benyújtásával egyidejűleg be kell mutatni, vagy csatolni kell

- halva született gyermek esetén a halvaszületés tényét bizonyító okirat másolatát,
- az anya halotti anyakönyvi kivonatának másolatát, ha az anya a támogatás felvételét megelőzően meghalt,
- a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás visszavonásáról szóló nyilatkozat másolatát,
- a családból kikerülést eredményező gyermekvédelmi gondoskodás megszüntetéséről szóló gyámhatósági határozat másolatát.

Hogyan történik az anyasági támogatás folyósítása?

Az anyasági támogatás iránti kérelmet az igényelbíráló szerv a kérelem megérkezését követő naptól számított nyolc napon belül elbírálja, a jogosultság megállapítása esetén a támogatást fizetési számlára vagy kifizetési utalványon kiutalja.

II. A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOKRA (CSALÁDI PÓTLÉK, GYES, GYET, ANYASÁGI TÁMOGATÁS) VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

AZ IGÉNYELBÍRÁLÁS SZABÁLYAI

Milyen formában kell kérni a családtámogatási ellátás megállapítását?

A családtámogatási ellátásra való jogosultság megállapítása iránti kérelmet az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság főigazgatója által e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy az annak megfelelő adattartalommal rendelkező elektronikus űrlapon kell benyújtani. A családtámogatási ügyekben az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét önálló portálon megjelenő, de az ügyfélkapuhoz csatlakozó szolgáltatással kell biztosítani.

Hol lehet benyújtani a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelmet?

A kérelem postai úton vagy személyesen benyújtható

- a fővárosi és megyei kormányhivatal ügyfélszolgálatánál,
- a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalánál vagy az integrált ügyfélszolgálatnál (kormányablak), vagy
- a kérelmező munkahelyén működő társadalombiztosítási kifizetőhelyen.

A családtámogatási ellátás megállapítására benyújtott kérelem esetén a kérelmező természetes személyazonosító adatait érvényes személyazonosító igazolvány vagy a személyazonosság igazolására alkalmas más hatósági igazolvány bemutatásával, vagy másolatának csatolásával kell igazolni. A gyermekgondozási támogatások valamelyikével kapcsolatos kérelem esetén az adóazonosító jelet hatósági igazolvány vagy hatósági bizonyítvány bemutatásával, vagy másolatának csatolásával kell igazolni.

Milyen iratokkal kell igazolni az ellátásokra való jogosultságot?

A családtámogatási ellátásra való jogosultságot

- a szülővel együtt élő házastárs a házassági anyakönyvi kivonata,
- a nevelőszülő a gyermek nála történő elhelyezéséről rendelkező határozat,
- a gyám a gyámrendelő határozat,

- az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő határozat,
- az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozat bemutatásával vagy másolatának csatolásával igazolja.

Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet, akkor a kérelem elbírálásához szükséges adatokat csak egy alkalommal kell feltüntetnie és azon iratokat, amelyek az e rendeletben foglaltak szerint több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolni.

Ha a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelem benyújtója részére már folyósítanak valamilyen családtámogatási ellátást,

- csak a kérelmező, illetve a gyermek azonosításához szükséges adatot kell az újabb kérelemben feltüntetni abban az esetben, ha a korábban benyújtott kérelemnek a hatóságnál rendelkezésre álló adataiban időközben változás nem történt, és
- az újabb kérelem benyújtásakor nem kell bemutatni vagy csatolni a kérelem elbírálásához egyébként szükséges azon iratot, amelyet a korábbi kérelem benyújtásakor bemutatottak vagy csatoltak, feltéve, hogy az általa igazolt adat időközben nem változott.

Mikortól jár az ellátás, illetve visszamenőleg meg lehet-e állapítani?

Az ellátás a kérelem benyújtásának időpontjától jár, feltéve, hogy a benyújtás időpontjában a jogosultsági feltételek fennállnak. Az ellátást a kérelem késedelmes benyújtása esetén, visszamenőleg legfeljebb két hónapra, a kérelem benyújtásának napját megelőző második hónap első napjától kell megállapítani, ha a jogosultsági feltételek ettől az időponttól kezdve fennállnak.

Ki folyósítja az ellátásokat?

- az igénylő lakóhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal
- a már említett szerveknél működő családtámogatási kifizetőhely.

Hogyan folyósítják az ellátást?

Az ellátást utólag, a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig, fizetési számlára utalás esetében 3. napjáig folyósítják. A folyósított és át nem vett ellátás ismételt folyósítását az igényelbíráló szerv a jogosult kérelme alapján,

- ha a folyósítás sikertelensége a jogosult érdekkörében fennálló okra vezethető vissza - az ellátás ismételt folyósításával kapcsolatos költségek legfeljebb jogszabályban meghatározott mértékének ellátásból történő levonásával teljesíti.

A fővárosi és megyei kormányhivatal az augusztus hónapra járó ellátást a tárgyhónapban,

- postai úton (kifizetési utalvánnyal) történő kifizetés esetén augusztus 24-ig,
- fizetési számlára utalás esetén augusztus 26-ig folyósítja.

Mikor szünetel az ellátás folyósítása?

Az ellátás szünetel a jogosult távolléte alatt, ha a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra olyan államba távozik, amely nem

- az Európai Unió tagállama,
- az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam,
- olyan állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, vagy
- az egyéb ellátás folyósításának időtartama alatt, ha a külszolgálatot vagy külföldi szolgálatot teljesítő személy részére az e törvény alapján ellátásra jogosító gyermekre tekintettel jogszabály alapján egyéb ellátást folyósítanak.

Mi történik akkor, ha az ellátás elutasítása, megállapítása nem a jogszabályok szerint történt?

Ha a kérelem elbírálása után megállapítást nyer, hogy a kérelmet jogszabálysértő módon elutasították, vagy alacsonyabb összegű ellátást állapítottak meg, illetőleg folyósítottak, úgy a jogszabálysértés megállapításától visszafelé számított három éven belül járó összeget ki kell fizetni.

Mi történik a jogosult halála esetén a fel nem vett ellátással?

A jogosult halála esetén az esedékes és fel nem vett ellátás – az anyasági támogatás kivételével - azt a személyt illeti meg, aki az elhalálozást követően a gyermek neveléséről saját háztartásában gondoskodik. Az ellátást – az

anyasági támogatás kivételével - az esedékességtől számított egy éven belül lehet felvenni.

Az ellátások iránti kérelmek benyújtásakor kell-e illetéket fizetni?

Az ellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

Ha az igénylő egyidejűleg több ellátás megállapítását kéri (pl. családi pótlék, anyasági támogatás) mindegyik kérelemhez csatolni kell a kérelem elbírálásához szükséges iratokat?

Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet, akkor a kérelem elbírálásához szükséges adatokat csak egy alkalommal kell feltüntetnie és azon iratokat, amelyek több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolnia.

Mit kell tudni a bejelentési kötelezettségről?

Az ellátásra jogosult az igényelbíráló szervnek 15 napon belül köteles bejelenteni minden olyan tény, adatot, amely a jogosultságot, vagy annak összegét érinti.

JOGALAP NÉLKÜL FELVETT ELLÁTÁS

Ki veszi fel jogalap nélkül az ellátást?

Jogalap nélkül veszi igénybe az ellátást az a személy, aki

- arra nem jogosult, vagy
- kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

Mi a teendő a jogalap nélkül felvett ellátással?

Az, aki ellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított harminc napon belül határozattal kötelezték. Ezen idő elteltével a jogalap nélkül felvett ellátást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy a felvételtől vagy az ellátás megszűnésétől kevesebb, mint három év telt el.

Mikor róható fel valakinek az ellátás felvétele?

Az ellátásban részesülő tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de ennek ellenére ő azt felvette, továbbá, ha az ellátásban részesülő a saját

gondatlanságából fakadóan nem tudta, hogy az ellátás őt nem illeti meg, de a körülményekből az következik, hogy ezt tudnia kellett volna.

Hogyan értesül az érintett visszafizetési kötelezettségéről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetéséről határozatban dönthetnek.

Ki dönt a visszafizetésről?

A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetésére kötelező határozatot az a szerv hozza, amely azt folyósította.

Az igényelbíráló szerv meddig érvényesítheti a követelést?

Az igényelbíráló szerv a követelést a jogalap nélkül felvett ellátás utolsó kifizetésétől számított három éven belül érvényesítheti. Ha a követelésre alapot adó magatartás a bíróság jogerős ítélete szerint bűncselekmény, úgy a követelés három éven túl is érvényesíthető mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

Hogyan történik az ellátás levonása?

A jogalap nélkül felvett ellátás összegét a még folyósított ellátásból vonják le. Ha már nem folyósítják, úgy bármely más ellátás összegéből levonható.

Az ellátásból milyen mértékben vonható le a követelés?

A levonás összege a folyósított ellátás 33 százalékát nem haladhatja meg. A levonással meg nem térült, illetőleg csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét az ellátást igénybe vevő keresetéből is le lehet vonni.

Ha a befizetésre kötelezett szerv, személy a fizetésre kötelező határozat vagy a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított 10 napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, úgy a határozatot hozó, illetőleg a fizetési meghagyást kibocsátó Kincstár a követelést adók módjára hajtatja be.

A visszakövetelt családtámogatási ellátás mely esetben veszélyezteti súlyosan a megélhetést?

Ha a közös háztartásban élő családban

- az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét (57.000,- Ft) vagy
- magasabb összegű családi pótlékra jogosító gyermek, vagy magasabb összegű családi pótlékra vagy fogyatékosági támogatásra jogosult személy él vagy

- három vagy több kiskorú ellátásáról kell gondoskodni.

Jogorvoslat

Ha az ügyfél az igényelbíráló szerv döntésével, vagy a határozathozatal mellőzése esetén intézkedésével nem ért egyet, úgy a kézhezvételtől, illetve az intézkedésről való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül **fellebbezéssel élhet.**

III. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONYHOZ KÖTÖTT ELLÁTÁSOK

Ki minősül biztosítottnak?

Az, aki

- a munkaviszonyban (ideértve az országgyűlési képviselőt is), közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírósági jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,
- a szövetkezet tagja – ide nem értve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagját –, ha a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik,
- a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- az álláskeresési támogatásban részesülő személy,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő egyéni vállalkozó,
- a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő társas vállalkozó,
- a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével –, amennyiben az e tevékenységéből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,
- az egyházi szolgálatot teljesítő egyházi személy (a továbbiakban: egyházi személy), kivéve a saját jogú nyugdíjast,

- a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve
  - az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját,
  - az egyéb jogcímen – ide nem értve a g) pont és a (2) bekezdés szerint – biztosítottat,
  - a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. (1997. évi LXXX. törvény (Ibj) 5. §)

Mely időtartam alatt szünetel a biztosítás?

- a fizetés nélküli szabadság ideje alatt, kivéve, ha a fizetés nélküli szabadság idejére csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, gyermekgondozást segítő támogatás vagy gyermeknevelési támogatás kerül folyósításra, vagy a fizetés nélküli szabadságot tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása címén veszik igénybe, azt önkéntes tartalékos katonai szolgálat teljesítése céljából veszik igénybe,
- az igazolatlan távollét időtartama alatt,
- a munkavégzési (szolgálatteljesítési) kötelezettség alóli mentesítés ideje alatt, kivéve, ha a munkavégzés alóli mentesítés idejére a munkaviszonyra vonatkozó szabály szerint átlagkereset jár, vagy munkabér (illetmény), átlagkereset (távolléti díj), táppénzfizetés történt,
- az előzetes letartóztatás, szabadságvesztés tartama alatt, kivéve, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették, továbbá, ha az elítéltet utóbb a bíróság jogerősen felmentette,
- az ügyvédi tevékenység szünetelésének ideje alatt, a közjegyző, a szabadalmi ügyvivő kamarai tagságának szüneteltetése alatt,
- az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelésének ideje alatt,
- az állat-egészségügyi szolgáltató tevékenységet végző állatorvos tevékenységének szünetelése alatt,
- a tanulószerveződés szüneteltetésének időtartama alatt.

Melyek a biztosítottakat megillető pénzbeli ellátások?

- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- csecsemőgondozási díj
- gyermekgondozási díj

A szülő a különböző korú gyermekei jogán a gyermekgondozást segítő ellátást (volt GYES) és a táppénzt vagy baleseti táppénzt, csecsemőgondozási díjat, illetve gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

Ha a szülő különböző korú gyermekeire tekintettel az egyik gyermeke után jogosult csecsemőgondozási díjra vagy gyermekgondozási díjra, akkor a másik gyermeke jogán járó csecsemőgondozási díjat vagy gyermekgondozási díjat egyidejűleg is igénybe veheti.

Mi alapján számítják ki az egészségbiztosítási pénzbeli ellátást?

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai és a baleseti táppénz összegének megállapításánál az **ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló** biztosítási jogviszonyban személyi jövedelemadó-előleg megállapításához bevallott jövedelmet kell figyelembe venni.

Az ellátások alapjának megállapításánál a jogosultság kezdőnapjának hónapjára járó, szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, ha a tényleges jövedelem 30 naptári napnál kevesebb.

TÁPPÉNZ

Ki jogosult táppénzre?

Táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a járulék törvényben meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

Ki minősül keresőképtelennek?

- aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni;
- aki várandósága, illetőleg szülése miatt nem tudja munkáját ellátni, és csecsemőgondozási díjra nem jogosult;
- az anya, ha kórházi ápolás alatt álló egyévesnél fiatalabb gyermekét szoptatja;
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben;
- a szülő, aki tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli;
- aki fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásban betegségének megállapítása vagy gyógykezelése miatt részesül;

- akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap, vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek, továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható;
- a méltányosságból adható táppénz tekintetében a szülő, aki 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben.

Meddig jár a táppénz?

Táppénz a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt egy éven át.

A biztosított, ha részére betegszabadság jár, keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő naptól jogosult.

Az, aki keresőképtelenségét közvetlenül megelőző egy évnél rövidebb ideig volt folyamatosan biztosított, táppénzt csak a folyamatos biztosításának megfelelő időn át kaphat.

Mely esetben folyamatos a biztosítás?

A biztosításban töltött idő akkor folyamatos, ha abban 30 napnál hosszabb megszakítás nincs. A 30 napi megszakítás időtartamába nem számít be a táppénz, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj - kivéve a felsőoktatásban részt vevők részére megállapított gyermekgondozási díj - és a gyermekgondozást segítő támogatás folyósításának az ideje.

Mely esetben áll fenn megszakítás nélkül a biztosítás?

A biztosítás megszakítás nélkül akkor áll fenn, ha abban a szabadnap, a heti pihenőnap és a munkaszüneti nap kivételével egy nap megszakítás sincs.

A hét minden napjára jár táppénz?

A táppénz minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is.

Mikor nem jár táppénz?

Nem jár táppénz

- a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt a biztosítás szünetel, munkavégzési kötelezettség hiányában keresetveszteség nincs, továbbá a betegszabadság lejártát követő szabadnapra és heti pihenőnapra, ha az azt követő munkanapon (munkaszüneti napon) a keresőképtelenség már nem áll fenn,
- a keresőképtelenségnek arra a tartamára, amelyre a biztosított a teljes keresetét megkapja, illetve, ha a keresetét részben kapja meg, a részben megkapott kereset után,
- a gyermekgondozást segítő támogatás folyósításának az idejére, ide nem értve a segély mellett végzett munka alapján járó táppénzt,
- az előzetes letartóztatás és a szabadságvesztés tartamára,
- a saját jogú nyugdíj folyósításának időtartamára,
- a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék folyósításának az idejére, ide nem értve a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, illetve az átmeneti bányászjáradék mellett végzett munka alapján járó táppénzt.

Mennyi a táppénz összege?

A táppénz összege a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának

- **hatvan százaléka** folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében,
- **ötven százaléka**
- két évnél rövidebb folyamatos biztosítási idő esetében,
- a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint
- a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartama alatt abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben,

azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (2016-ban 111.000,- Ft) 200 százalékának harmincad részét (7.400,- Ft).

Hogyan állapítják meg a táppénz alapját?

1. Főszabályként, ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső

180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

2. Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
  3. Ha a biztosított a 2. pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, a táppénz naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.
  4. Ha a biztosított a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően nem rendelkezik 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonnyal, a táppénz naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételel kell megállapítani, kivéve ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a táppénz naptári napi alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.
  5. Ha a biztosított a táppénzre jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától a táppénzre jogosultságot közvetlenül megelőző év első napjáig terjedő időszakban azért nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, mert legalább 180 napig táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban - kivéve a méltányosságból megállapított ellátásokat - részesült, a táppénz naptári napi összegét az utolsóként megállapított ellátás alapjának figyelembevételével kell megállapítani, ha az a szerződés szerinti jövedelménél kedvezőbb. E rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra
- Az ellátások idejének összeszámításánál csak azt az időszakot lehet figyelembe venni, ameddig a biztosítási idő folyamatos.

A GYERMEKÁPOLÁSI TÁPPÉNZ

Meddig veheti igénybe az anya (apa) a gyermekápolási táppénzt?

- egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetőleg otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek egyéves koráig;
- egyévesnél idősebb, de háromévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként nyolcvannégy naptári napon át;
- háromévesnél idősebb, de hatévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként negyvenkettő, egyedülállónak nyolcvannégy naptári napon át;
- hatévesnél idősebb, de tizenkét évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és – a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén – a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként tizennégy, egyedülállónak huszonnyolc naptári napon át.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, ha 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermek mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

CSECSEMŐGONDOZÁSI DÍJ

Ki jogosult csecsemőgondozási díjra?

Csecsemőgondozási díjra jogosult, aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és

- a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül szül, vagy
- a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt, vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül szül.

A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe milyen időtartamot lehet beszámítani?

A jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj - kivéve a felsőoktatásban részt vevők részére megállapított gyermekgondozási díj - folyósításának az idejét,
- közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányok idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

Mely esetben lehet a biztosítási idő beszámítást alkalmazni?

Ha a szülő ugyan biztosítási jogviszonyban, pl. munkaviszonyban áll, de munkaviszonyában nem tudta megszerezni a szükséges 365 napot. Ebben az esetben a ténylegesen megszerzett biztosítási idejébe számítják be a fent meghatározott időtartamokat. Pl. az édesanya a főiskola elvégzése után munkaviszonyt létesített, de gyermeke születéséig csak 300 napot dolgozott. Ebben az esetben a megszerzett biztosítási idejébe beszámítják a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartamát, jelen esetben 65 napot.

Milyen időtartamra jár a csecsemőgondozási díj?

A csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartamra jár. A csecsemőgondozási díj legfeljebb a gyermek születését követő 168. napig jár, kivéve a jogszabály szerint a koraszülött gyermekek esetében a szülési szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazásakor. Ha a csecsemőgondozási díj iránti kérelem a szülés várható időpontját megelőző 28 napnál korábban kerül benyújtásra, akkor a kérelem elbírálására vonatkozó határidő a szülés várható időpontját megelőző 28. napon kezdődik.

A szülő nő csecsemőgondozási díjra való jogosultsága legkésőbb a gyermek születésének napjával, koraszülött gyermekre tekintettel a szülési szabadság első napjával nyílik meg.

Az édesanyán kívül kinek állapítható még a csecsemőgondozási díj?

A csecsemőgondozási díj a szülési szabadságnak megfelelő időtartam még hátralévő tartamára

- annak a nőnek is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, a gondozásba vétel napjától,
- annak a családba fogadó gyámnak jár, aki a csecsemőt jogerős döntés alapján gondozza, a kirendelés napjától,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apának is jár, ha a szülő nő meghal, az elhalálozás napjától,
- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adattartalmú nyomtatvány szerint – igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák, az igazoláson feltüntetett naptól ezen egészségi állapot fennállásáig,
- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal, az elhalálozás napjától,
- annak a férfinak is jár, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe, a gondozásba vétel napjától,

ha egyébként a törvényben meghatározott jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

Mikor nem jár a csecsemőgondozási díj?

- a szülési szabadságnak arra a tartamára, amelyre a teljes keresetét megkapja,
- ha bármilyen jogviszonyban - ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet - keresőtevékenységet folytat.

Annak a személynek, aki a keresetét részben kapja meg, csak az elmaradt keresete után jár csecsemőgondozási díj.

Nem minősül keresőtevékenységnek az ellátásra való jogosultság kezdőnapját megelőzően végzett tevékenységből származó jövedelem - ideértve a szerzői jog védelme alatt álló alkotásért járó díjazást és a személyijövedelemadó-mentes tiszteletdíjat is - ha az az ellátás folyósításának ideje alatt kerül kifizetésre.

Jogosult-e az egyéni vállalkozó a csecsemőgondozási díjra?

Az egyéni vállalkozó is biztosítottnak minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, ha nyilatkozik arról, hogy az ellátás folyósítása alatt vállalkozásában nem működik közre. Ebben az esetben az ellátás folyósítása alatt nem áll fenn az egyéni vállalkozót terhelő társadalombiztosítási járulék, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettsége.

Hogyan állapítják meg a csecsemőgondozási díj naptári napi alapját?

a) A csecsemőgondozási díj naptári napi alapját a már ismertetett táppénzszabályok 1-2. pontja alapján állapítják meg:

1. Fő szabályként, ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.
  2. Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
- b) Ha a naptári napi alap nem állapítható meg a táppénzszabályok 1-2. pontja szerint, a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része.
- c) Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a csecsemőgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell

figyelembe venni azzal, hogy a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét nem haladhatja meg.

Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő ellátás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a fentiek alapján számított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani. E rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Mennyi a csecsemőgondozási díj összege?

A csecsemőgondozási díj összege

- a fenti a) és b). pont szerinti esetben a naptári napi alap 70%-a,
- a fenti c) pont szerinti esetben pedig a naptári napi jövedelem 70%-a.

A csecsemőgondozási díj megállapításakor határozatban kell rendelkezni az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Ugyanazon személy részére ugyanazon gyermeke jogán benyújtott csecsemőgondozási díj iránti kérelmet ismételt elbíráltnak nem lehet, a csecsemőgondozási díjat az első alkalommal megállapított összegben kell tovább folyósítani.

Hova kell benyújtani a csecsemőgondozási díj megállapítása iránti kérelmet?

A csecsemőgondozási díj iránti kérelmet „Az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon a foglalkoztatóhoz kell benyújtani, abban az esetben is, ha a foglalkoztató nem rendelkezik kifizetőhellyel. Ebben az esetben a foglalkoztató a kérelem elbírálásához „Foglalkoztatói igazolás”-t állít ki, és azt a biztosított által benyújtott igazolásokkal együtt öt napon belül a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak megküldi. A foglalkoztató a kérelem, illetve igazolások átvételét, beérkezését hitelt érdemlő módon köteles igazolni.

Ki bírálja el és folyósítja a csecsemőgondozási díjat?

A csecsemőgondozási díj iránti kérelmet

- a kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely,
- egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes egészségbiztosító bírálja el és utólag folyósítja.

Milyen iratokat kell az igénybejelentőhöz mellékelni?

- a várandós-gondozásról szóló kiskönyv másolatát,
- a várandós-állományba vételről szóló orvosi igazolást,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatnak másolatát (ha a gyermek születése napjától veszik igénybe az ellátást),
- csecsemő örökbefogadása esetén az örökbefogadásról szóló gyámhivatali határozatot, vagy a gyámhivatal igazolását arról, hogy a biztosított a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, továbbá
- a „Foglalkoztatói igazolás”-t,
- a „Jövedelemigazolás egészségbiztosítási ellátás megállapításához” elnevezésű nyomtatványt, ha az igénylőnek megszűnt a biztosítási jogviszonya,
- Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról.

A csecsemőgondozási díj megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Vonnak-e járulékokat a csecsemőgondozási díj összegéből?

A csecsemőgondozási díj összegéből nyugdíj, illetve egészségbiztosítási járulékot nem, kizárólag személyi jövedelemadó előleget vonnak.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A csecsemőgondozási díj megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

A GYERMEKGONDOZÁSI DÍJ

Ki jogosult a gyermekgondozási díjra?

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését - a gyermeket szülő anyja esetén a szülést - megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- az anya, valamint
- az a nő, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette,
- a családbafogadó gyám, aki a csecsemőt jogerős döntés alapján gondozza,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa, ha a szülő nő az egészségügyi szolgáltató által igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,
- a csecsemőt gondozó vér szerinti apa,
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket vele együtt örökbe fogadni szándékozó nő az egészségügyi szolgáltató által igazoltan, az egészségi állapota miatt kikerül abból a háztartásból, ahol a gyermeket gondozzák,
- az a férfi, aki a csecsemőt örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, ha a gyermeket örökbe fogadni szándékozó nő meghal,
- az a férfi, aki a csecsemőt egyedül vette örökbefogadási szándékkal nevelésbe,

aki részére csecsemőgondozási díj került megállapításra és a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díjra való jogosultságának időtartama alatt megszűnt, feltéve hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt.

Ki nem tekinthető szülőnek?

- a helyettes szülő,
- a gyermekvédelmi gyám és
- a nevelőszülő, függetlenül attól, hogy a nála elhelyezett, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek tekintetében kirendelték-e gyámként.

Az előzetes 365 nap biztosítási időbe a tényleges biztosításban töltött időn túl még milyen időtartamot lehet beszámítani?

Az előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

- a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz idejét,

- a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,
- a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

A biztosítási idő beszámítására, mint arra a csecsemőgondozási díjra vonatkozó szabályoknál utaltunk, abban az esetben kerül sor, ha a szülő biztosítási jogviszonyban áll, de a szükséges biztosítási időt nem szerezte meg. Ebben az esetben a hiányzó szolgálati időt a fenti időtartamokkal lehet kiegészíteni.

Kérheti-e az egyéni vállalkozó is kérheti a GYED megállapítását?

Igen, az egyéni vállalkozó is biztosítottnak minősül, ezért kérheti az ellátás megállapítását, ha nyilatkozik arról, hogy az ellátás folyósítása alatt vállalkozásában személyesen nem működik közre. Ebben az esetben az ellátás folyósítása alatt nem áll fenn az egyéni vállalkozót terhelő társadalombiztosítási, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség.

Ha az anya biztosítási jogviszonya megszűnt, jogosult lehet-e a GYED-re?

Abban az esetben lehet az anya jogosult a GYED-re, ha csecsemőgondozási díjban részesült és a biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díj folyósítása alatt szűnt meg, de feltétel az is, hogy a csecsemőgondozási díjra való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezzen, és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított legyen.

Biztosításban töltött időnek számít a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama?

A felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, de az előzetes biztosítási időbe a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot a megszerzett biztosítási időbe be lehet számítani. Ezt a szabályt alkalmazzák, ha pl. az anya a nappali tagozatú főiskola elvégzése után elhelyezkedik, s gyermeke születéséig 185 napig dolgozik. Ebben az esetben a hiányzó 180 napot a felsőoktatási intézményben eltöltött tanulmányok idejéből beszámítják.

Jogosult-e GYED-re az a szülő, aki az ellátás igénylése előtt gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesült?

- ha a szülő az újabb gyermek születésekor kizárólag gyermeknevelési támogatásban (GYET), ápolási díjban részesült, a gyermekgondozási díj megállapítását nem kérheti, mert azok folyósításának időtartama nem minősülnek biztosításban töltött időnek.
- ha azonban a GYET vagy az ápolási díj folyósítása alatt a szülő rész munkaidőben munkaviszonyban is állt, vagy otthonában folytatott kereső tevékenységet és ezáltal biztosítottá vált, kérheti a GYED megállapítását. (Természetesen ebben az esetben a GYET (ápolási díj) megszüntetését is kérni kell, mert a két ellátás együttesen nem folyósítható.)

Kérheti-e a gyermekgondozási díj megállapítását a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő szülő?

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának időtartama nem minősül biztosításban töltött időnek, emiatt a szülő GYED-re nem jogosult. Gyermek születése esetén kérnie kell az ellátások folyósításának megszüntetését, s ezt követően kérheti a gyermekgondozást segítő támogatás megállapítását.

Jogosult-e gyermekgondozási díjra az a biztosított anya, aki a gyermeke után folyósított ellátás, pl. gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő támogatás folyósítása alatt várja második, vagy harmadik gyermekét?

Igen, amennyiben az édesanya a munkáltatójától fizetés nélküli szabadságban részesül, biztosítási jogviszonya fennáll, ezért a második illetőleg harmadik gyermek születése esetén is jogosult a gyermekgondozási díjra, melyet a gyermek 2014. január 1-jét követő születése esetén a korábban megállapított ellátás mellett is folyósítanak.

Az álláskeresési járadékban részesülő személy jogosult-e csecsemőgondozási díjra és gyermekgondozási díjra?

Az álláskeresési járadékban részesülő személy is igényelheti a csecsemőgondozási díj, valamint a gyermekgondozási díj megállapítását, amennyiben a jogosultsági feltételekkel rendelkezik.

A foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény rendelkezése szerint szüneteltetni kell az álláskeresési járadék

folyósítását, ha az álláskereső a csecsemőgondozási díjra vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultságának megállapítását jelenti be.

A gyermekgondozási díj milyen időtartamra jár?

A gyermekgondozási díj legkorábban a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.

Ikergyermek esetén a gyermekgondozási díj a csecsemőgondozási díj, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermekek három éves koráig jár.

Milyen mértékű a gyermekgondozási díj?

A gyermekgondozási díj összege a naptári napi alap 70%-a, de legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a (2015-ben 147.000,- forint).

A gyermekgondozási díj naptári napi alapját a 48. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint állapítják meg.

1. Fő szabályként, ha a biztosítási idő a táppénzre való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a táppénz alapját a táppénzre jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a táppénz alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.
2. Ha a biztosított az 1-es pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az 1-es pontban meghatározott időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a táppénzre való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a táppénz naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.
3. Ha a biztosított a 2. pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a táppénzre való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, a táppénz naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.

4. Ha a fentiek szerint a naptári napi alap nem állapítható meg, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része azzal, hogy ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, a gyermekgondozási díj összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni.

Ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozást segítő támogatás igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a fentiek alapján számított gyermekgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani. E szabály csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított csecsemőgondozási díj alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló jogviszonyban elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Milyen jövedelem alapján állapítják meg az álláskeresési járadékban részesülő személy esetén a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj összegét?

Annak, aki álláskeresési támogatás vagy vállalkozói járadék folyósításának szünetelése alatt, vagy ezek megszűnését követő 42 napon belül szül, a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj összegét a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapján kell megállapítani, azonban a pénzbeli ellátás naptári napi alapja nem haladhatja meg az álláskeresési támogatás vagy vállalkozói járadék alapját képező összeg harmincad részét.

A folyósítás időtartama alatt felülvizsgálják-e a gyermekgondozási díj összegét?

A fent említettek alapján maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig - hivatalból felülvizsgálják és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra megállapítják.

Hogyan állapítják meg a gyed összegét, ha a szülő egyidejűleg több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a biztosított egyidejűleg fennálló több jogviszony alapján jogosult gyermekgondozási díjra, a jogviszonyonként megállapított díjak összegét egybe kell számítani. Az ellátás összege egybeszámítás esetén sem haladhatja meg a GYED maximumát. Amennyiben az ellátás egybeszámított összege meghaladná a GYED maximum összegét, a gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig hivatalból felülvizsgálják, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra megállapítják.

Terheli-e levonás a GYED összegét?

Igen. 10 % nyugdíjjárulékot és személyi jövedelemadó-előleget vonnak le.

Lehet-e a GYED mellett munkát végezni?

2016. január 1-jétől a gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt korlátlan időtartamban lehet kereső tevékenységet folytatni.

Mikor nem jár a gyermekgondozási díj?

Nem jár a gyermekgondozási díj, ha

- a jogosult a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontjában meghatározott egyéb rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a csecsemőgondozási díjat, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskeresési járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresést ösztönző juttatást, vagy ha a jogosult rendszeres pénzellátásban részesül és a csecsemőgondozási díjra vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napján pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett,
- a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, nevelésbe vették, továbbá ha harminc napot meghaladóan bentlakásos szociális intézményben helyezték el;
- a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) helyezték el, kivéve ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, továbbá ide nem értve a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozást nyújtó intézményi elhelyezést;
- a jogosult előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés-, elzárásbüntetését tölti;

- a gyermek a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól;
- ikergyermekek esetében valamelyik gyermek
  - = a gyermekgondozási díjra való jogosultság ideje alatt meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában legfeljebb a gyermek második életévének betöltését követően,
  - = a második életévének betöltését követő 1 éven belül meghal, azonos várandósságból született egynél több testvér hiányában az elhalálozás időpontját követő hónap első napjától, vagy ha addig a halál időpontjától számítva 15 napnál kevesebb van hátra, akkor az elhalálozást követő 16. naptól.

Hol kell igényelni a gyermekgondozási díj megállapítását?

A gyermekgondozási iránti kérelmet „Az „Igénybejelentés táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, baleseti táppénz igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon a foglalkoztatóhoz kell benyújtani, abban az esetben is, ha a foglalkoztató nem rendelkezik kifizetőhellyel. Ebben az esetben a foglalkoztató a kérelem elbírálásához „Foglalkoztatói igazolás”-t állít ki, és azt a biztosított által benyújtott igazolásokkal együtt öt napon belül a székhelye szerint illetékes kormányhivatalnak megküldi. A foglalkoztató a kérelem, illetve igazolások átvételét, beérkezését hitelt érdemlő módon köteles igazolni.

A gyermekgondozási díj iránti kérelem benyújtható a csecsemőgondozási díj iránti kérelemmel együtt is.

Ki bírálja el és folyósítja a gyermekgondozási díjat?

A gyermekgondozási díj iránti kérelmet

- a kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely,
- egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes egészségbiztosító bírálja el és utólag folyósítja.

Hol kell igényelni az ellátást, ha az anya biztosítási jogviszonya a csecsemőgondozási díj folyósításának időtartama alatt szűnt meg?

A volt munkáltatóhoz kell az igényt benyújtani, és csatolni kell a biztosítás megszűnésekor kapott „Jövedelemigazolás az egészségbiztosítási ellátások megállapításához” elnevezésű nyomtatványt. A gyermekgondozási díjat a volt munkáltató fogja megállapítani, ha rendelkezik társadalombiztosítási

kifizetőhellyel, illetve az igénybejelentőt a „Foglalkoztatói Igazolás”-sal és a „Jövedelemigazolással” együtt megküldi a székhelye telephelye szerint illetékes megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szakigazgatási szerve részére.

Ha a biztosított munkáltatója jogutód nélkül megszűnt, az igényt a lakóhely szerint illetékes megyei kormányhivatalnál kell bejelenteni.

Hogyan történhet az igénybejelentés?

Személyesen, illetve postai úton is. Ha az igénybejelentés postai úton történik, úgy azt ajánlott küldeményként kell feladni, és a feladóvevényt meg kell őrizni.

Milyen iratokat kell benyújtani az ellátás megállapításához?

- a gyermek eredeti születési anyakönyvi kivonatának másolatát,
- a biztosítás megszűnését követően igényelt ellátásnál az „Igazolvány az egészség-biztosítási ellátásokról” szóló igazolást,
- a gyermeket örökbefogadási szándékkal gondozó személy esetén az örökbefogadási eljárás megindításáról szóló igazolást,
- örökbefogadás esetén az örökbefogadásról szóló gyámhatósági határozatot, a gyermek új születési anyakönyvi kivonatát,
- gyám esetén a gyámkirendelő határozatot.

A gyermekgondozási díj megállapításakor határozatban rendelkeznek az ellátás folyósításának időtartamáról és naptári napi összegéről.

Hogyan történik az egyéni vállalkozó gyermekgondozási díjra vonatkozó igénybejelentése?

- Az egyéni vállalkozónak a GYED igénylésekor „Igénybejelentés” nyomtatványt kell kitölteni és két példányban közvetlenül a megyei kormányhivatalba személyesen vagy postai úton eljuttatni.
- A személyesen benyújtott igény esetén az egyik bejelentőlapot át kell adni a megyei kormányhivatal részére, a másik igénybejelentő-lapon pedig igazoltatni kell az igény átvételét, és az átvételi példányt meg kell őrizni.
- Ha az igény bejelentése postai úton történik, úgy azt ajánlott küldeményként kell feladni, és a feladóvevényt az igénybejelentő-lap egy példányával együtt kell őrizni.

Ha az igényt késedelmesen nyújtják be, van-e lehetőség az ellátás visszamenőleges megállapítására?

A gyermekgondozási díj megállapítása iránti igény az igénybejelentés napjától visszamenőleg legfeljebb hat hónapra érvényesíthető. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző 6. hónap első napjától lehet megállapítani.

Ki bírálja és folyósítja a gyermekgondozási díj iránti kérelmet?

A gyermekgondozási díj iránti kérelmet

- a kifizetőhellyel rendelkező munkáltató esetében a kifizetőhely,
- egyéb esetben a munkáltató székhelye szerint illetékes egészségbiztosító bírálja el és utólag folyósítja.

A gyermekgondozási díjban részesülő milyen ténytet köteles bejelenteni a folyósító szervnek?

Ha

- a GYED folyósítása alatt újabb gyermeke születik,
- a GYED-re jogosító gyermek kikerül a háztartásból,
- a GYED-re jogosító gyermek napközbeni ellátásban (bölcsőde) részesül.

A felsőoktatási intézményben tanulóakra vonatkozó szabályok

Gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- a fent említett szabályok alapján (biztosítási jogviszony fennállása, előzetes 365 nap biztosítási idő igazolása) gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe (két aktív félév megállapításához a gyermek születését megelőző két éven belüli aktív félévekben összesen 300 naptári napi hallgatói jogviszonnyal kell rendelkezni)
- a gyermeke a fenti hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
- a gyermeket saját háztartásában neveli,
- magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
- a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

A felsőoktatásban részt vevő szülő részére mennyi időre állapítják meg a gyermekgondozási díjat?

A gyermek születésének napjától a gyermek 1 éves koráig.

A felsőoktatásban részt vevő, és az említett jogosultsági feltételeknek megfelelő vér szerinti apa mely esetben jogosult gyermekgondozási díjra?

Ha a szülő nő

- meghal, vagy
- az említett feltételek valamelyikének nem felel meg, mert pl. nem járt felsőoktatási intézménybe, és a biztosítási jogviszony és előzetes biztosítási idő hiányában gyermekgondozási díjra nem jogosult.

Ez esetben a vér szerinti apa részére is legfeljebb a gyermek egy éves koráig lehet a gyermekgondozási díjat megállapítani.

Mennyi a felsőoktatásban részt vevő szülő részére megállapított gyermekgondozási díj havi összege?

- A felsőfokú alapképzésben, felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatási szakképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (2016-ban 111.000,- Ft) 70%-a (2016-ban 77.700 Ft).
- A mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben részt vevő hallgató esetén a jogosultság kezdő napján érvényes garantált bérminimum 70 százaléka (2016-ban 90.300,- Ft).

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ SZABADSÁG

Mikor köteles a munkáltató fizetés nélküli szabadságot biztosítani a szülőknél?

- a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- a gyermek 10. életéve betöltéséig a gyermekgondozási segély folyósításának időtartama alatt, feltéve, hogy a munkavállaló a gyermeket otthonában gondozza,
- a munkavállalónak hozzátartozója tartós – előreláthatólag harminc napot meghaladó – személyes ápolása céljából, az ápolás idejére, de legfeljebb két évre fizetés nélküli szabadság jár (a gyermek 12. életéve betöltéséig, a gyermek betegsége esetén az otthoni ápolás érdekében).

A GYERMEK UTÁN JÁRÓ PÓTSZABADSÁG

Jár-e pótszabadság a gyermek után?

Igen, a gyermek születésének évétől, annak az évnek a végéig, amikor a gyermek a 16. életévét betölti, a következők szerint:

- egy gyermek után kettő,
- két gyermek után négy,
- kettőnél több gyermek után összesen hét nap pótszabadság illeti meg a szülőt.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk gyermeknek?

A családok támogatásáról szóló törvény szerint a saját háztartásban nevelt vagy gondozott gyermeket.

Jár-e pótszabadság a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek után?

2013. január 1-jétől a fenti pótszabadság fogyatékos gyermekenként két munkanappal nő, ha a munkavállaló gyermeke fogyatékos. A pótszabadságot a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén is annak az évnek a végéig lehet megállapítani, amelyben a gyermek a 16. életévét betölti.

Kit tekintünk fogyatékos gyermeknek?

Azt a kiskorú gyermeket, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint magasabb összegű családi pótlék került megállapításra, ezért nem csak a súlyosan fogyatékos, hanem a tartósan beteg gyermek után is jár a magasabb mértékű pótszabadság.

Melyik szülő veheti igénybe a gyermek(ek) után járó pótszabadságot?

A gyermek után járó pótszabadság mindkét szülőt megilleti, pl. egy gyermek nevelése esetén mindkét szülő 2-2 nap pótszabadságra jogosult.

A pótszabadságra való jogosultság szempontjából kit tekintünk szülőnek?

- a vér szerinti és az örökbefogadó szülőt, továbbá az együtt élő házastársat,
- azt, aki a saját háztartásában élő gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van,
- a gyámot,

- a nevelőszülőt és a helyettes szülőt.

GYERMEKE SZÜLETÉSEKOR AZ APÁNAK JÁRÓ MUNKAI DŐ-KEDVEZMÉNY

Jár-e munkaidő-kedvezmény az apának, amikor gyermeke születik?

Igen, gyermeke születésekor öt munkanap munkaidő-kedvezmény illeti meg az apát, melyet legkésőbb a születést követő második hónap végéig kérésének megfelelő időpontban köteles a munkáltató kiadni. Ha a családban ikergyermekek születnek, ebben az esetben 7 munkanap munkaidő-kedvezmény illeti meg az apát.

A kedvezmény abban az esetben is megilleti az apát, ha gyermeke halva születik, vagy meghal. A munkaidő-kedvezmény tartamára távolléti díj jár, melyet a költségvetés megtérít a munkáltatónak.

Milyen iratot kell benyújtani, a munkaidő-kedvezmény kiadásához?

A munkavállaló a munkáltatójának a munkaidő-kedvezmény igényléséhez bemutatja a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, illetve halva született gyermek esetén a halott-vizsgálati bizonyítvány eredeti példányát, és írásban nyilatkozik arról, hogy szülői felügyeletet gyakorló vér szerinti vagy örökbefogadó apa, ezt a jogát nem szünetelteti, nem szüntette meg.

CSALÁDI KEDVEZMÉNY

Ki jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére?

- a családi pótlékra jogosult személy, valamint a vele közös háztartásban élő házastársa
- a várandós nő és vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi pótlékra saját jogán jogosult, valamint a rokkantsági járadékban részesülő személy saját maga jogosult a kedvezmény érvényesítésére vagy a vele közös háztartásban élő magánszemélyek közül egy – a döntésük szerinti – minősül jogosultnak.

Ki nem veheti igénybe a családi kedvezményt?

Az a magánszemély, aki a családi pótlékot

- a gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermekekre (személyre) tekintettel,
- a szociális intézmény vezetőjeként a szociális intézményben elhelyezett gyermekekre (személyre) tekintettel,
- a javítóintézet igazgatójaként, illetve büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekekre (személyre) tekintettel kapja.

Milyen mértékű a családi kedvezmény, s hogy állapítják meg a kedvezmény összegét?

A családi kedvezmény nem a fizetendő adó összegét, hanem az adóelőleg megállapítását megelőzően, a magánszemély összevont adóalapját csökkenti. (Az összevont adóalap a nem önálló tevékenységből - pl. munkaviszonyból -, az önálló tevékenységből - pl. megbízási jogviszonyból - származó jövedelmek, valamint az Szja. tv. szerinti egyéb jövedelmek adóalapkiegészítéssel növelt összege, azaz az említett jövedelmek összegének 1,27-szerese.)

A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

a) egy eltartott esetén 66 670 forint,

b) kettő eltartott esetén

ba) 2016-ban 83 330 forint,

bb) 2017-ben 100 000 forint,

bc) 2018-ban 116 670 forint,

bd) 2019-ben és az azt követő években 133 330 forint,

c) három és minden további eltartott esetén 220 000 forint.

Mitől függ a családi kedvezmény mértéke?

A családi kedvezmény mértéke az eltartottak számától függ.

Ki után jár a családi kedvezmény?

A családi kedvezmény a kedvezményezett eltartott után jár.

Ki tekintünk kedvezményezett eltartottnak?

Kedvezményezett eltartott

- az, akire tekintettel a családok támogatásáról szóló törvény szerint családi pótlékra jogosult,

- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi kedvezmény érvényesíthető mértékének megállapítása szempontjából kit tekintünk eltartottnak?

Eltartott

- a kedvezményezett eltartott, valamint
- az a gyermek, személy, akit a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából figyelembe lehet venni, mert közoktatási intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik, vagy aki a családi pótlékra saját jogán jogosult; vagy aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, feltéve, hogy őt a gyámhatóság nem vette átmeneti vagy tartós nevelésbe, és a családi pótlékot igénylő - a kormányrendeletben foglaltak szerint - vele kapcsolatot tart fenn.

Hogyan történik a családi kedvezmény mértékének megállapítása?

A családi kedvezmény megállapítása során megvizsgálják, hogy a jogosult családjában hány kedvezményezett, s hány, a családi pótlék összegének megállapítása szempontjából beszámítható gyermek él.

Például, ha a családban három gyermeket nevelnek, egy gyermek után folyósítanak családi pótlékot, a két nagyobb gyermek főiskolás, akkor ebben az esetben a család háromgyermekes családnak minősül, de csak egy gyermek után (aki után folyósítják a családi pótlékot) csökkenthető az adóalap a háromgyermekesekre megállapított mértékkel, 206.250,- forinttal, vagyis a család 33.000,- forinttal kevesebb adót fizet.

A családi kedvezmény érvényesítése szempontjából mi minősül jogosultsági hónapnak?

Jogosultsági hónap az a hónap

- amelyre tekintettel a családi pótlékra jogosult,
- amelyre tekintettel a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság orvosi igazolása alapján a jogosultság legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a megszületett gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A szülők megoszthatják-e a családi kedvezményt?

Igen, a családi kedvezményt az érvényesíthető összeg vagy a kedvezményezett eltartottak megosztásával a jogosultak közösen is érvényesíthetik, illetve a velük közös háztartásban élő házastárral, élettárral megoszthatják.

A családi kedvezmény megosztott érvényesítését a jogosultak már az adóelőleget megállapító munkáltatótól is kérhetik, ha az erről közös nyilatkozatot tesznek. (Az élettársak év közben csak a közös gyermekre tekintettel járó családi kedvezményt oszthatják meg, a magzat és az élettárs gyermeke után járó kedvezményt csak az adóbevallásban, munkáltatói adó-megállapításban vehetik megosztottan figyelembe.)

Ha jogerős bírósági döntés, egyezség alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket, és ezért a családi pótlékra 50-50 százalékos arányban mindkét szülő jogosult, a gyermek mindkét szülő - valamint a szülő házastársa - vonatkozásában kedvezményezett eltartottnak minősül. A felváltva gondozott gyermek után a szülő (házastársa) a családi kedvezmény 50 százalékanak érvényesítésére jogosult. A gyermeket felváltva gondozó szülők a családi kedvezmény közös érvényesítésére egymás között nem jogosultak.

Melyek a családi kedvezmény érvényesítésének feltételei?

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele az adófizetésre kötelezett személy adóbevalláshoz vagy munkáltatói adó-megállapításhoz tett írásbeli nyilatkozata

- az eltartottak, kedvezményezett eltartottak számáról,
- a családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén erről a tényről,

amelyen fel kell tüntetnie - a magzat kivételével - minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét, továbbá azt, hogy e személyek - ideértve a magzatot is - az adóév mely hónapjaiban minősültek eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak. A családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén a másik fél adóazonosító jelét is fel kell tüntetnie.

AZ ELSŐ HÁZASOK KEDVEZMÉNYE

2015. január 1-jétől az első házások adókedvezményt vehetnek igénybe.

Ki érvényesítheti az adókedvezményt?

Az első házások kedvezményét abban az esetben lehet érvényesíteni, ha a házaspár legalább egyik tagja az első házasságát köti.

Mekkora a kedvezmény mértéke?

A házastársak által együttesen érvényesíthető kedvezmény jogosultsági hónaponként 33 335 forint.

Mennyi ideig vehető igénybe a kedvezmény?

A házassági életközösség fennállása alatt a házasságkötést követő hónaptól legfeljebb 24 hónapig, de ezen időtartamon belül utoljára addig a hónapig, amelyet követően a magzatra vagy gyermekre (ide nem értve a nevelt gyermeket) tekintettel családi kedvezményre válnak jogosulttá.

Megosztható-e a kedvezmény?

A kedvezményt a házastársak - döntésük szerint - az összeg megosztásával közösen érvényesítik, ideértve azt az esetet is, ha a kedvezményt kizárólag egyikük veszi igénybe.

Van-e feltétele az igénybevételnek?

Az igénybevétel feltétele a házastársak - adóbevallásban, munkáltatói adó megállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe, vagy a kedvezmény összegének megosztására vonatkozó döntésüket.

Családi járulékkedvezmény

Ha a család a személyi jövedelemadóból nem tudja érvényesíteni a családi adókedvezmény összegét, azt az általa fizetett járulékból is érvényesíteni tudja.

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét.

Ki jogosult a családi járulékkedvezményre?

A személyi jövedelemadóról szóló, fentiek szerint ismertett családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és - a családi kedvezményt megosztással érvényesítő - biztosított házastársa.

A családi járulékkedvezményt a fenti személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban, munkáltatói adó megállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

Mennyi a családi járulékkedvezmény összege?

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Szja tv. jövedelemadóról szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegéből

- a biztosított által vagy
- az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy
- a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

A családi járulékkedvezmény érvényesítése nem érinti a biztosított társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságát és az ellátások összegét.

IV. A GYERMEKET NEVELŐ SZÜLŐK EGYÉB ELLÁTÁSAI

RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNY

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- a természetbeni támogatásnak, (Erzsébet- utalvány)
- az ingyenes tankönyvnek
- egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Hova kell benyújtani a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelmet?

Ahhoz a polgármesteri hivatalhoz, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van. A kérelem a kormányablakban is benyújtható.

Kinek állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A feltételek fennállása esetén a jegyző annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (39.900,- Ft) ha
  - a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
  - a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek vagy
- a fentiekbe nem tartozó esetekben annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (37.050,- Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

Nagykorú gyermek esetén is megállapítható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény?

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

Mely időpontig állapítják meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot?

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra állapítja meg a jogosultságot, de legfeljebb

- a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig, ha a gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat.
- a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig, ha a gyermek felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság szempontjából kit lehet egyedülállónak tekinteni?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

Hogyan számítják ki a család egy főre jutó jövedelmét?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor

- a havi rendszerességgel járó - nem vállalkozásból, illetve őstermelői tevékenységből származó - jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap jövedelmét,
  - a nem havi rendszerességgel szerzett, illetve vállalkozásból származó jövedelem esetén a kérelem benyújtásának hónapját közvetlenül megelőző tizenkét hónap alatt szerzett jövedelem egyhavi átlagát
- kell figyelembe venni, azzal, hogy a vállalkozásból szerzett jövedelem-számításnál azon hónapokra, amelyek adóbevallással már lezárt időszakra

esnek, a jövedelmet a bevallott éves jövedelemnek e hónapokkal arányos összegében kell beszámítani.

Ha a vállalkozási tevékenység megkezdésétől eltelt időtartam nem éri el a 12 hónapot, akkor az egyhavi átlagos jövedelmet a vállalkozási tevékenység időtartama alapján kell kiszámítani.

(A fentiekől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.)

A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni

- a kérelem benyújtását megelőzően megszűnt havi rendszeres jövedelmet,
- a vállalkozásból származó jövedelmet, feltéve, hogy a vállalkozási tevékenység megszűnt,
- a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét (22 800,- Ft) meghaladó részét.

A vállalkozási tevékenység akkor tekinthető megszűntnek, ha az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnt, az őstermelői igazolványt visszaadták vagy visszavonták, illetőleg a társas vállalkozást vagy egyéni céget törölték a cégjegyzékből.

Milyen kiadással lehet az egy főre jutó jövedelmet csökkenteni?

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

Mit értünk vagyon alatt?

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy
- együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A lízingelt dolog vagyoni értékű jognak minősül?

A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni, melynek értékét az illetékekről szóló törvény szerint fogják meghatározni.

Mi tekinthető nem hasznosítható ingatlanak?

A forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és – kivéve, ha a hasznélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó- a hasznélvezeti joggal terhelt ingatlan.

A vagyonvizsgálat során mi nem tekinthető vagyonnak?

Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

Kikre terjed ki a vagyonvizsgálat?

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a gondozó család tagjainak vagyonára.

Az egy főre jutó jövedelem számításánál kit lehet közeli hozzátartozóként figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- a szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- a 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket,
- a 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket,
- a 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, illetőleg a fogyatékos gyermeket,
- a fentiekbe nem tartozó, a Csjt. alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek – kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles – a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli

hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni.

Mely esetben szűnik meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság

- megszűnik az 1 év időtartam leteltével,
- megszüntetésre kerül, ha
  - a felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy
  - a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

A RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ TERMÉSZETBENI TÁMOGATÁS

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ PÉNZBELI ELLÁTÁS

Ki jogosult pénzbeli ellátásra?

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Mennyi a pénzbeli ellátás havi összege?

A támogatás havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a, mely 6.270,- Ft.

Hogyan történik az ellátás folyósítása?

Ha a pénzbeli ellátást jogerősen megállapították, az a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgy hónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,
- a tárgy hónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát;

A hivatalbóli eljárás megindulásának napjától esedékes azzal, hogy ha a hivatalbóli eljárás

- a tárgy hónap tizenötödikéig megindult, a támogatás teljes összegét,
- a tárgy hónap tizenötödikét követően indult meg, a támogatás ötven százalékát kell kifizetni.

A gyámhatóság kinek folyósít pótlékot?

A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-én fennáll, augusztus hónapban 8.400,- Ft, továbbá ha
- a tárgyév november 1-én fennáll, november hónapban 8.400,- Ft pótlékot folyósít gyermekenként.

Fontos tudni

A támogatásban részesülőnek a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül kell értesítenie a jegyzőt.

GYERMEKÉTKEZTETÉS (INTÉZMÉNYI, SZÜNIDEI)

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést biztosítanak kérelemre intézményi étkeztetés, valamint szünidei gyermekétkeztetés keretében.

Intézményi gyermekétkeztetést biztosítanak

- a bölcsődében,
- az óvodában,
- a nyári napközis otthonban,
- az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

- az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középiskolai iskolai menzai ellátás keretében,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében.

A szünidei gyermekétkeztetést a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt biztosítanak.

Intézményi gyermekétkeztetés

Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

- a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztetést, a déli meleg főétkeztetést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztetést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést biztosítanak.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

Ingyenesen biztosítják az intézményi gyermekétkeztetést:

- = a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
  - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
  - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
  - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói,

- egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
- = az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
  - nevelésbe vették;
- = azon szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- = az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
  - nevelésbe vették, vagy
  - utógondozói ellátásban részesül.

50%-os normatív kedvezményt biztosítanak:

- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben **három vagy több gyermeket** nevelnek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára.

Milyen iratot kell benyújtani az ingyenes és az 50%-os mértékű normatív kedvezményű étkeztetés igénybevételéhez?

A kedvezmény biztosításához az intézményvezetőnek be kell nyújtani az alábbi iratokat:

- az ingyenes bölcsődei vagy óvodai étkezés biztosításához a „NYILATKOZAT a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez” elnevezésű nyomtatványt,
- tanulók esetén az ingyenes, valamint az 50%-os mértékű kedvezményes étkeztetés biztosításához a „NYILATKOZAT a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés b)-d) pontja és a Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerinti ingyenes

- vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés igénybevételéhez” elnevezésű nyomtatványt,
- nyilatkozatot a családban nevelt gyermekek számáról (három és több gyermek nevelése esetén),
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot megállapító hatósági döntés másolatát. (Ha a szülő, más törvényes képviselő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor kérte a határozat egy példányának megküldését a gyermekétkeztetést biztosító intézmény számára, a határozat érvényességének időtartama alatt a határozat másolatát nem kell benyújtania az intézményvezetőnek)
- a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozat másolatát, ennek hiányában tartós betegség esetén szakorvosi igazolást sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményét.

A fenti iratokat minden nevelési év elején be kell nyújtani az intézményvezetőnek?

Kizárólag a Nyilatkozatokat kell a nevelési év elején benyújtani. A szülőnek a nevelési év, tanítási év kezdetén nem kell ismételt benyújtania az egyéb dokumentumokat, ha az azokban foglaltak nem változtak és intézményváltásra sem került sor.

Ebben az esetben írásban nyilatkozni kell arról, hogy a korábban csatolt dokumentumok tekintetében időközben nem következett be változás (pl. a gyermek továbbra is jogosult a magasabb összegű családi pótlékra, vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre).

Az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés biztosításához kiket lehet figyelembe venni közös háztartásban élőként?

Közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

- a tizennyolc éven aluli,
- a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
- életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.

Ki tekinthető tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeknek?

Tartós betegség: azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,

Fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:

- a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékoságban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő gyermek, fiatal felnőtt.

A jövedelemtől függő ingyenes bölcsődei vagy óvodai gyermekétkeztetés megállapításakor az egy főre jutó jövedelem megállapításakor kiket kell közös háztartásban élő családtagként figyelembe venni?

A kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
- a fent említett gyermeket,
- a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

A jövedelem igazolásához munkáltatói igazolást nem kell csatolni, elegendő a szülő nyilatkozata.

A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását?

Igen, ha az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre való jogosultsági feltételek valamelyike a gyermek tekintetében fennállnak. A családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a száma összeadódik.

A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.

Szünidei gyermekétkeztetés

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

- a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- a fentiekén kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén

- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- az iskolás gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Hol biztosítják a szünidei étkezést?

A gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, így különösen erre alkalmas helyiség hiánya esetén, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható.

A szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé teszik.

Be kell-e jelenteni, ha a gyermek nem veszi igénybe az intézményi vagy szünidei étkeztetést?

Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a szülő az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

- a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint
- a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

Távollét esetén mely naptól nem kell térítési díjat fizetni?

Ha az intézmény házirendje vagy az étkeztetésre vonatkozó szabályzata kedvezőbben nem rendelkezik, a szülő a bejelentését követő naptól a távolmaradás idejére mentesül az intézményi gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.

GYERMEKTARTÁSDÍJ MEGELŐLEGEZÉSE

Mely esetben lehet a gyermektartásdíjat megelőlegezni?

A gyermektartásdíj megelőlegezésére akkor kerülhet sor,

- ha a bíróság a gyermektartásdíjat jogerős határozatában már megállapította és a gyermektartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen,
- a gyermeket gondozó szülő vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást, nyújtani, feltéve, hogy a gyermek családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a kétszeresét (57.000,- Ft.).

Ki kérheti a gyermektartásdíj megelőlegezését?

A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul. A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a közép fokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig.

Milyen iratokat kell a kérelemhez csatolni?

A kérelemhez csatolni kell:

- a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,
- nagykorú gyermek esetén a közép fokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányok folytatását igazoló iratot,
- a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazoló, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó 6 hónapnál nem régebbi foglalási jegyzőkönyvet, vagy a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot.

Mely esetekben nem kerülhet sor a tartásdíj megelőlegezésére?

Akkor, ha a tartásdíj fizetésére kötelezett:

- külföldi tartózkodási helye ismeretlen vagy lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj érvényesítésére nincs nemzetközi szerződés és viszonyosság sem áll fenn,
- a jogosulttal közös háztartásában él.

Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének

- részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének ötven százalékát meghaladja, vagy
- lejárt gyermektartásdíj esetén.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén - függetlenül az adók módjára történő behajtás eredményétől - ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal, legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételt elrendelhető.

Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen elrendelték, az a kérelem benyújtásától esedékes, azzal, hogy ha a kérelmet

- a tárgyhónap 15-éig nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított teljes összeget,
- a tárgyhónap 15-ét követően nyújtották be, a gyermektartásdíj megelőlegezését elrendelő jogerős határozatban megállapított összeg 50%-át kell kifizetni.

Milyen összegben kerül a gyermektartásdíj megelőlegezésre?

A gyámhatóság a bíróság által a tartásdíj megfizetésére kötelező határozatban megállapított összeget előlegezi meg azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50%-át (2016-ban 14.250,- Ft).

Megállapíthat-e a gyámhivatal az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50 %-ánál alacsonyabb összeget?

Igen, ha a gyermek tartását a gondozó szülő részben biztosítani tudja. A megelőlegezett összeg azonban ez esetben sem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 10%-ánál.

GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára biztosítják,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint a Kt. hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is.

A bölcsődei ellátás keretében a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A bölcsődei felvétel során előnyben részesítik azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Családi napközi

Családi napköziben - nem nevelési-oktatási céllal - ellátható

- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek,
- az óvodai nevelésben részesülő gyermek a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,
- az iskolai oktatásban részesülő tanuló, ideértve a magántanulót is, az iskola nyitvatartási idején kívül, és
- az általános iskolában a tízenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

A családi napközi működhet az ellátást nyújtó saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben.

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

A családi gyermekfelügyelet ellátása során - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb három gyermek gondozható.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Az óvoda és az iskolai napközis foglalkozás nem a gyermekvédelmi törvény, hanem a köznevelési törvény hatálya alá tartozik.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, mely ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

A gyermek abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni.

A gyermek utoljára abban az évben kezdhet óvodai nevelési évet, amelyben a hetedik életévét betölti.

Abban az évben, amelyben a gyermek a hetedik életévét betölti, akkor kezdhet újabb nevelési évet az óvodában, ha augusztus 31. után született, és a nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság javasolja, hogy még egy nevelési évig maradjon az óvodában.

A nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság ilyen javaslatot a szülő kérésére és az óvoda nevelőtestületének egyetértésével tehet.

A nevelőtestület egyetértését a nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság a gyermek, tanuló vizsgálatának megkezdése előtt szerzi be.

A nevelési tanácsadó, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság - szakvéleményének megküldésével - értesíti a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőt, ha javasolja, hogy a gyermek további egy évig óvodai nevelésben vegyen részt.

Iskolai napközis foglalkozás

A napközis, foglalkozásokat oly módon szervezik meg, hogy a szülők igényei szerint eleget tudjon tenni az iskolai felkészítéssel és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak. A napközis, illetve a tanulószobai foglalkozások megszervezéséhez az első négy évfolyamon napi négy és fél óra, az ötödik-nyolcadik évfolyamon és a gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban részt vevő iskola valamennyi többi évfolyamán napi három óra, áll rendelkezésre.

V. GYERMEKEK UTÁNI ELLÁTÁSOKBAN RÉSZESÜLŐK KEDVEZMÉNYEI

INGYENES TANKÖNYVELLÁTÁS

Ki jogosult normatív alapon tankönyvre?

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy - az iskolától történő tankönyv-kölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján - a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg,
- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretében nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesül.

A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

- tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni - kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg -, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. Fejezetében,
- sajátos nevelési igényűnek tekinteni, az Nkt. sajátos nevelési igény meghatározására vonatkozó rendelkezésében foglaltakat kell alkalmazni.

Mikor kell az igényt bejelenteni?

Az igényjogosultságot az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben kell bejelenteni. Ha a bejelentés későbbi

időpontban történik – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával köteles az igényt teljesíteni.

Milyen igazolást kell benyújtani a jogosultság igazolásához?

A jogosultság igazolásához a következő okiratok bemutatása szükséges:

- a családi pótlék folyósításáról szóló igazolás (A családi pótlék folyósításáról szóló igazolásként el kell fogadni a bérjegyzéket, a lakossági folyószámla-kivonatot, a postai igazolószelvényt),
- tartósan beteg tanuló esetén szakorvosi igazolás vagy a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról szóló igazolás,
- a sajátos nevelési igényű tanuló esetén a szakértői bizottság szakvéleménye,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetén az erről szóló határozat.

VI. FIATALOK ÉLETKEZDÉSI TÁMOGATÁSA

(Forrás: Magyar Államkincstár)

A 2005. december 31-ét követően született gyermekek részére a Magyar Állam egyszeri életkezdési támogatást nyújt, amely arra szolgál, hogy a nagykorúság kezdetén, vagyis a 18. életév betöltése után könnyebb legyen a fiatalok életkezdése a továbbtanulás, pályaválasztás, otthonteremtés vagy családalapítás terén.

Ki jogosult az életkezdési támogatásra?

Az életkezdési támogatásra, minden 2005. december 31. után született, magyar állampolgárságú és magyarországi lakóhellyel rendelkező gyermek jogosult.

Milyen mértékű az életkezdési támogatás?

A 2005. december 31. napja után született gyermek 42.500,- forint összegű egyszeri életkezdési támogatásban részesül, ez automatikusan a gyermek nevére megnyitásra kerülő letéti számlán kerül elhelyezésre a Magyar Államkincstárnál. Az összeg ezen a letéti számlán kamatozik, melyet a gyermek a hozammal együtt a 18. életévének betöltése után a törvényben meghatározott célokra használhat fel.

Kell-e igényelni az életkezdési támogatást?

A Magyar Államkincstár a szülés hónapját követő 10 munkanapon belül hivatalból értesül a gyermek születéséről, majd ezt követően 8 munkanapon belül a gyermek nevére – automatikusan – kincstári letéti számlát nyit. A Kincstár ezen a számlán tartja nyilván a gyermeknek járó állami támogatásokat és azok kamatait, valamint levélben értesíti a szülőket a kincstári letéti számla megnyitásának tényéről. Az életkezdési támogatás letéti számlán való kezelése, nyilvántartása automatikus, azt igényelni külön nem kell.

Mi az a Start-értékpapírszámla?

A szülő vagy hozzátartozó döntése alapján a kincstári letéti számlán lévő összeg lehívható az úgynevezett Start-értékpapírszámlára, amely tetszés szerinti összeggel, rendszeres vagy eseti befizetésekkel kiegészíthető. A már rendelkezésre álló összeg a Start-értékpapírszámlán befektetésre kerül, ezzel is növelve annak hozamát.

2012. október 1-jétől Start-értékpapírszámla nyitására csak a Magyar Államkincstárnál van lehetőség, melynek nyitása és vezetése díjmentes, a befektetett összeg adómentes. 2013. december 2-től a Start-értékpapírszámlára befizetett összegek a gyermek születési évéhez igazodó Babakötvénybe kerülnek automatikusan befektetésre, amelyállampapír infláció felett 3%-os kamatot garantál a teljes futamidő alatt

Egy gyermeknek egy számla nyitható, amelyre adott esetben a települési önkormányzatok is teljesíthetnek befizetést.

Milyen dokumentumok szükségesek a Start-értékpapírszámla nyitáshoz?

A számla nyitásához szükséges:

- a számlát nyitó személyazonosításra alkalmas okmányának, lakcímkártyájának, adóigazolványának bemutatása
- a gyermek adatai (adóazonosító, személyazonosító adatainak közlése)
- hozzátartozói számlanyitás esetén 25.000 forint befizetése, a szülő/törvényes képviselő természetes személyazonosító adatainak ismerete, személyi dokumentumok bemutatása
- nyilatkozat megtétele szülő esetén a családi pótlékra való jogosultság fennállásáról, hozzátartozó esetén a gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatról, valamint arról, hogy a szülő a gyermek után jogosult a családi pótlékra.

Milyen kényelmi szolgáltatások vehetők igénybe a Start-értékpapírszámlához?

A Start-értékpapírszámlához kiegészítő szerződés keretében igényelhető WebKincstár illetve MobilKincstár és TeleKincstár szolgáltatás, amelyeknek köszönhetően kényelmesen, otthonról, interneten és telefonon keresztül is intézhető például a gyermek számlája feletti rendelkezés, vagy a számla egyenlegének lekérdezése.

Meddig lehet a Start-értékpapírszámlát megnyitni?

Start-értékpapírszámla a gyermek részére – 2012. október 1-jétől kizárólag a Kincstárban – 18. életévének betöltéséig bármikor nyitható.

A 2006. január 1. előtt született gyermekek részére is nyitható Start-értékpapírszámla, de Ők nem jogosultak az egyszeri életkezdési támogatásra.

Hogyan gyarapítható az életkezdési támogatás összege?

Az életkezdési támogatás összege a Start-értékpapírszámla nyitásával, arra történő befizetésekkel és az összeg befektetésével gyarapítható. A befizetés készpénzben, átutalással vagy bankkártyás fizetéssel teljesíthető. A befizethető összeg tekintetében nincs felső korlát. Befizető lehet a szülő vagy bármely magánszemély, illetőleg települési önkormányzat. A települési önkormányzatok befizetései után állami támogatás nem jár.

- már a 2006. január 1. előtt született gyermekek részére is lehet Start-értékpapírszámlát nyitni; a szülők és hozzátartozók is megnyithatják a Start- értékpapírszámlát; esetükben a számlanyitást követő 30 napon belül szükséges 25.000,- forint összeg befizetése;
- évente a befizetések 10%-ának megfelelő, de legfeljebb évi 6.000,- forint állami kamattámogatás jár;
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok gyermekei esetében a támogatás a gyermek számlájára befizetett összeg 20%-a, évente legfeljebb 12.000,- forint;
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermekeket a nevelési időszakkal arányos, de maximum évi 12.000,- forint állami támogatás illeti meg, amely támogatás a befizetéstől független.
- díj, jutalék, illetékmentes a számlanyitás, számlavezetés;
- a befizetésnek nincs felső korlátja;
- az életkezdési támogatás összege a hozamokkal együtt Babakötvény állampapírban helyezhető el, mely az állami garancia miatt hosszú távú biztonságos befektetés;
- a Babakötvény az éves kamatokat automatikusan „önmagába forgatja vissza”: mindig a gyermek születési évéhez igazodó, azonos sorozatszámú kötvénybe lehet befektetni;
- a gyermek 18. életévének betöltéséig keletkezett megtakarítás és hozam mentesül mindennemű adó, járulék és illeték alól;
- a befektetések mentesek mindenféle végrehajtás alól.

Mikor használható fel a Babakötvény?

A gyermek számláján elhelyezett összegek, illetve ezek hozama legkorábban a gyermek 18. életévének betöltését követően használható fel a törvényben meghatározott célokra.

FELHASZNÁLT JOGANYAG

Ellátás	Jogszabály
Családi adókedvezmény, első házások kedvezménye	1995. évi CXVII. tv. 40.§
Anyasági támogatás	1998. évi LXXXIV. tv. 29-33.§
Csecsemőgondozási díj	1997. évi LXXXIII. tv. 40-42.§
Gyermekgondozási díj (GYED)	1997. évi LXXXIII. tv. 42/a-d.§
Gyermekgondozást segítő támogatás	1998. évi LXXXIV. tv. 20-28.§
Családi pótlék (nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás)	1998. évi LXXXIV. tv. 7-8.§
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Pénzbeli támogatás,	1997. évi XXXI. tv. 19-20.§
Tankönyvtámogatás	2013. évi CCXXXII. tv.
Gyermekek után járó pótszabadság	2012. évi I. tv.
Apáknak járó munkaidő-kedvezmény	2012. évi I. tv.
Családi járulékkedvezmény	1997. évi LXXX. tv.

A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek és fogyatékoságok

I. Rész

1.	A	B	C	D	E	F
	Betegségcsoport megnevezése	Betűjel	Számjel	Betegség BNO kódja	Betegség megnevezése	Súlyosság foka
2.	Hallási fogyatékos	K	2	H90	Vezetékes típusú és idegi eredetű hallásvesztés	A hallásküszöbérték a beszédfrekvenciákon mindkét fülön 40 dB felett van.
				H90.0	Kétoldali vezetékes hallásvesztés	
				H90.2	Vezetékes hallásvesztés, k.m.n.	
				H90.3	Kétoldali idegi hallásvesztés	
				H90.5	Idegi hallásvesztés k.m.n.	
				H90.6	Kétoldali, kevert típusú hallásvesztés	
				H90.8	Kevert típusú hallásvesztés, k.m.n.	
				H91	Egyéb hallásvesztés	
				H91.0	Ototoxikus hallásvesztés	
				H91.2	Idiopathiás, hirtelen bekövetkezett hallásvesztés	
				H91.3	Siketnémaság, m.n.o.	
				H91.8	Egyéb hallásvesztés	
				H91.9	Hallásvesztés k.m.n.	
3.	Értelmi fogyatékos	M		F71.0-F739	Közepes, súlyos és igen súlyos mentális retardációk	Az intelligencia kvóciens az 50-es értéket nem éri el olyan teszttel, amelynek átlaga 100-nál van, és standard deviációja 15.
4.	Látási fogyatékos	K	1	H54	Vakság és csökkentlátás	Annál állapítható meg, <i>a)</i> akinek látóélessége megfelelő korrekcióval <i>aa)</i> mindkét szemén legfeljebb 5/70, <i>ab)</i> az egyik szemén legfeljebb 5/50, a másik szemén három méterről olvas ujjá-
				H54.0	Vakság mindkét szemén	
				H54.1	Egyik szem vaksága, csökkentlátás a másik szemén	
				H54.2	Csökkentlátás mindkét szemén	

93

				H54.3	Nem osztályozott látásvesztés mindkét szemén	kat, vagy <i>ac)</i> az egyik szemén legfeljebb 5/40, a másik szemén fényérzékelés nincs, vagy a másik szeme hiányzik, <i>b)</i> akinek közeli látóélessége rövidlátás esetén Csapody V., vagy annál rosszabb, vagy <i>c)</i> akinek látótere mindkét oldalon körkörösén húsz foknál szűkebb. A szürkehályog műtéttel való gyógyíthatósága kérdésében a megyei, fővárosi vezető szemész szakorvos állásfoglalása az irányadó. A magasabb összegű családi pótlékra az a személy jogosult, akinek műtéti gyógyítását a szakorvos nem tartja indokoltnak, mivel a műtéti beavatkozástól állapotjavulás nem várható.
5.	Mozgásszervi fogyatékos	L				
	A végtag (végtagok) hiánya, csonkoltága, művégtag használatával is, egy vagy több végtag nagyzületi merevséggel járó elváltozásai. A csont-izomrendszer veleszületett			Z89.1-Z89.9	Végtag szerzett hiánya	Aki a mozgásszervi fogyatékosága következtében
				Q65.0-Q65.9	A csípő veleszületett deformitásai	korának megfelelő önálló életvitelre képtelen, szükséges
				Q66.0-Q66.9	A lábak veleszületett rendellenességei	helyzetváltoztatásaihoz segítségre van szüksége,
				Q68.2	A térd veleszületett deformitása	állandó terápiára és orvosi gondozásra szorul,
				Q68.5	A láb hosszú csontjainak veleszületett, k.m.n. görbülete	ellátása a szülő részéről fokozott gondozást igényel.
				Q71.0	A felső végtag(-ok) veleszületett teljes hiánya	Az 5. pont alkalmazásában:
				Q71.1	A felkar és alkar veleszületett hiánya, a kéz meglétével	<i>a) végtaghiány:</i> a kézfej, illetve a lábfej vagy a feletti
				Q71.2	Mindkét alkar és kéz veleszületett hiánya	részek elvesztése, valamint betegség, fejlődési
				Q71.3	Kéz és ujj(-ak) veleszületett hiánya	rendellenesség következtében fennálló hiánya;

94

rendellenes- ségei és deformításai		Q72.0	Az alsó végtag(-ok) veleszületett teljes hiánya	<i>b) végtag részleges vagy teljes bénulása:</i> az izomfunkciók olyan mértékű csökkenése, amely legalább 50%-os mértékű tartós funkciókiesést, használati zavart okoz; <i>c) végtag deformítása, mozgásfunkciók beszűkülése:</i> olyan mértékű deformítások, merevségek, ízületi elváltozások, amelyek az adott végtag-használatát legalább 50%-os mértékben korlátozzák; <i>d) a gerincoszlop és a mellkas deformítása:</i> amely erősen károsítja a támasztó és mozgató funkciókat vagy légzési, illetve keringési zavart okoz, amely miatt a betegség különleges gyógykezelést igényel, ha műtét (műtét után 1 évig) vagy éjjel-nappal fűző viselése szükséges (a viselés ideje alatt); <i>e) vázizomzat elváltozásai:</i> olyan mértékű elváltozások, amelyeknek a járást, a helyzetváltoztatási képességet legalább 50%-os mértékben korlátozó hatásuk van; <i>f) a központi idegrendszer károsodásai:</i> olyan károsodások, amelyek legalább 50%-os mértékű mozgásfunkció-kiesést okoznak valamely végtagon.	- elhalás, álízület Krónikus polyarthriti- s a végtagízülete kben nagyfokú deformitással , következmén- yes merevséggel, izomatrófiáv al	M51.8	
		Q72.1	A comb és lábszár veleszületett hiánya, a lábfej meglétével			M51.9	
		Q72.2	Mindkét lábszár és láb veleszületett hiánya			M53.0- M53.9	Dorsopathiák
		Q72.3	A láb és lábujj(-ak) veleszületett hiánya			M54.0- M 54.9	Hát-fájdalom
		Q73.0- Q74.9	Nem meghatározott végtag redukciós defektusai, Egyéb veleszületett végtag-rendellenességek			M60.0- M60.9	Myositis
		Q76.0- Q76.9	A gerinc és csontos mellkas veleszületett rendellenességei			M61.0- M61.9	Az izmok meszes
		Q77.0- Q77.9	Csont-porc képződési zavar (osteochondrodysplasia) a csöves csontok és gerincscsontok növekedési defektusával			M62.0- M62.9	Egyéb izom-rend
		Q78.0- 78.9	Egyéb osteo-chondrodysplasiák			M84.0- 84.9	A csontfolytonoss
		M06.0- M13.9	Gyulladásos polyarthropathiák			M84.1	Össze nem forrt c
		A csont- izomrendszer és kötőszövet betegsége				M20.0	Kézujj(ak) deformítása
M21.0- M25.9	Egyéb ízületi betegségek			M86.0- M89.9	Egyéb osteopathiák		
M41.0- M41.9	Scoliosis			M91.0- M92.9	Chondropathiák		
M42.0	A gerinc juvenilis osteochondrosisa			M93.0	A combcsont proz elcsúszása (nem tr		
M42.9	A gerinc osteochondrosisa, k.m.n.			M93.2- M93.9	Egyéb osteochon		
M45	Spondylitis ankylopoetica			M94.0- M94.9	A porc egyéb ren		
M46.0- M46.9	Egyéb gyulladásos gerincbetegségek			M95.2- M95.9	A csont - izomren szerzett deformitá		
M51.4	Egyéb intervertebrális porckorong rendellenességek						
A járást súlyosan korlátozó deformitással és merevséggel járó M. Bechterew, combcsonffej							

		M96.0	Álízület fúzió vagy arthrodesis után
		M99.0- M99.9	Biomechanikai károsodások m.n.o.
A térd és a lábszár sérülései		S83.1	A térd ficama
		S84.0	A nervus peroneus sérülése a lábszár szintjében
Elzáródást okozó (obliteráló) érbetegségek		I74.0- I74.9	Artériás embólia és thrombosis
		I83.0	Az alsó végtagok visszértágulatai fekélyel
Többszörös torpid ulcus crurisszal járó post-thromboticus syndroma		I83.2	Az alsó végtagok visszértágulata, fekélyel és gyulladással
		I87.0	Visszérgyulladás utáni tünetegyüttes
Hemofília, a járást súlyosan korlátozó nagy ízületi merevséggel		M36.2	Haemophiliás arthropathia
Az idegrendszer betegségei. A központi vagy perifériás idegrendszer sérülése, megbetegedése következtében az egyik alsó végtagra		G35	Sclerosis multiplex
		G80.0- G80.9	Csecsemőkori agyi bénulás
		G81.0- G81.9	Féloldali bénulás (hemiplegia)
		G82.0- G82.5	Kétoldali alsó végtag bénulás (paraplegia) és tetraplegia
		G83.0- G83.9	Egyéb bénulásos szindrómák

terjedő plegia vagy több végtagra terjedő súlyos paresis, illetve plegia			
	Előrehaladott		
deformitással járó rendszerbetegségek Kötőszöveti rendszerbetegségek		G12.0- G12.9	Gerincvelői izom
		G71.0	Izomdystrophia
		M363	Arthropathia egyéb rendellenességekből
		M364	Arthropathia más túlérzékenységi re
	M368	A kötőszövet szis máshová osztályoz	

	A	B
1.	Betegségcsoport megnevezése	Betűje
2.	Pervazív fejlődési zavarok	N

				Egyéb pervazív (átható) fejlődési zavar, Nem meghatározott pervazív (átható) fejlődési zavar
3.	Mentális és viselkedészavarok	O		
	Schizophrenia, schizotipias és paranoid zavarok		F20.0-F29	Schizophrenia, Schizotipias rendellenesség, Akut és átmeneti pszichotikus rendellenességek, Indukált delusionalis rendellenességek, Schizoaffectív rendellenességek, Egyéb nem organikus pszichotikus rendellenességek, Nem organikus pszichózis k.m.n.
	Egyéb súlyos pszichiátriai kórképek olyan az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 188. § d) pontja szerinti súlyos pszichiátriai beteg gyermek, aki közösséget, nevelési-oktatási intézményt - ide nem értve a speciális közösség, illetve nevelési-oktatási intézmény esetét - önmaga vagy a közösség veszélyeztetése miatt nem látogathat, és az állapot krónikussága miatt rendszeres gyermekpszichiátriai kezelésben részesül.		F30.0-F48.9 F90.0-F98.9	Hangulatzavarok, affektív rendellenességek, neurotikus, stresszhez társuló és szomatiform rendellenességek A viselkedés és érzelmi-hangulati élet rendszerint gyermekkorban vagy serdülőkorban jelentkező zavarai
4.	Vér és a vérképző szervek betegségei	E		
	Haemolyticus anaemiák közül		D55.0- D58.9	Enzim rendellenességek okozta anaemia, Thalassaemia, Sarlósejtes rendellenességek, Egyéb örökletes haemolyticus anaemiák
	Aplasticus és egyéb anaemiák közül		D61.0-61.9 D64.0	Egyéb aplasticus anaemiák, Örökletes sideroblastos anaemia
	Véralvadási defektusok, purpura és egyéb vérzéses állapotok közül		D66-D68.9	Örökletes VIII-as faktor hiány, IX-es faktor örökletes zavarai, Egyéb alvadási zavarok

5.	Rosszindulatú daganatok	F
	Rosszindulatú daganatok esetén a kezelés időtartamára, és az azt követő 5 évig. Tartós szövődmény vagy károsodás esetén 18 éves korig	
6.	Súlyos szervi károsodással járó immunbetegségek	D
	szerezett immunhiányos szindróma primer immunhiányos betegségek	

			D8040	Immunglobulin M [IgM] szelektív hiánya
			D8050	Immunhiány megnövekedett immunglobulin M [IgM] mellett
			D8060	Antitest hiány norm. immunglobulin szint mellett vagy hyperimmunoglobulinaemiával
			D8080	Egyéb immunhiányok főként antitest defektusokkal
			D8090	Immunhiány főként antitest defektusokkal k.m.n.
			D81.0-D81.9	Összetett immunhiányok
			D82.0-D82.8	Immunhiány egyéb defektushoz társulva
			D83.0-D83.9	Közönséges kevert immunhiány
			D84.0-D84.8	Egyéb immunhiányok
7.	Emésztőrendszer betegségei közül:	A		
			K21.0-K21.9	Gastro-oesophageális reflux, ha intraoesophagealis pH-méréssel és/vagy endoscopos vizsgálattal egyaránt igazolt, valamint 6 hónapnál hosszabb gyógyszeres kezelést igényel
			K22.0	Achalasia
	Nem fertőzőes vékony- és vastagbélgyulladás		K50.0-K50.9	Crohn-betegség
			K51.0-K51.9	Colitis ulcerosa
	Emésztőrendszer egyéb betegségei közül		K90.0-K90.8	Intestinalis malabsorptiok
	Beavatkozások utáni emésztő-rendszeri rendellenességek		K91.1	Gyomorműtét utáni szindrómák
			K91.2	Műtét utáni felszívódási zavar, m.n.o.
			K91.8	Beavatkozás utáni egyéb emésztőrendszeri rendellenességek, m.n.o.
			K91.9	Beavatkozás utáni emésztőszervi rendellenesség k.m.n.
	Ha az ételallergia 2 éves koron túli fennállását eliminációt követő terheléssel is igazolták, és az allergia alapvető élelmiszerre (tejre, tojásra vagy búzára) vonatkozik, valamint többszörös allergia esetén, mely a következőket is érinti: szója, olajos magvak		K52.2	Allergiás és nutritionális gastroenteritis és colitis
	Egyéb súlyos gastroenterológiai betegségek közül		Z94.0	Májátültetésen átesett gyermek

				A végleges (esetleg műtéti) megoldásig, amelyek gyógyulása egy éven belül nem várható, illetve mindaddig, amíg a gyermek gondozása különös terhet okoz	
8.	Ritka betegségek közül:				
				Regionális szkleroderma	I
				Huntington-kór	M
				Öröklődő ataxia	H
				Myasthenia gravis és egyéb myoneuralis rendellenességek	H
				Epidermolysis bullosa	I
				Neurofibromatosis (benignus)	I
				Göbös agykeményedés (sclerosis tuberosa)	H
				Egyéb ritka betegségek: genetikai rendellenességgel élő személyek közül az, aki az autoszómák vagy nemi kromoszómák teljes egészének vagy azok egy részletének többletével vagy hiányával, vagy gén(ek) mutációjával született; vagy akiben klinikai genetikai szakorvos olyan veleszületett genetikai tünetegyüttest (szindrómát) állapított meg, ami a nemzetközileg általánosan elfogadott adatbázisban szerepel, és ebből adódóan állapota súlyos vagy közepsúlyos	a beteg-ség jelle-gének meg-felelő betű-kód
9.	Az endokrin, táplálkozási és anyagcsere betegségei közül:				
				Pajzsmirigy rendellenes-ségei közül 6 éves korig	A
				Diabetes mellitus esetén	

	Zollinger-Ellison szindróma		többszörös szövődményekkel		
	Egyéb endokrin mirigyek rendellenességei közül:		D13.7 Endokrin pancreas		
	Több endokrin szerv kóros működése		E16.8 A hasnyálmirigy hormontermelésének egyéb megjelölt zavarai		
	Anyagcsere rendellenességek közül:		E20.0-27.9 Hypoparathyreosis mellékpajzsmirigy túlműködése és egyéb betegségei Az agyalapi mirigy túlműködése Az agyalapi mirigy csökkent működése és egyéb rendellenességei Cushing szindróma Adrenogenitális szindrómák Hyperaldosteronizmus A mellékvese egyéb betegségei		
			E31.0-E31.9 Autoimmun polyglanduláris elégtelenség Polyglanduláris túlműködés Egyéb polyglanduláris hormonzavar Polyglanduláris hormonzavar, k.m.n.		
			E70.0-E70.9 Az aromás aminosavak anyagcseréjének zavarai		
			E71.0-E71.3 Az oldalláncos aminosavak és zsírsavak anyagcseréjének rendellenességei		
			E72.0-E72.9 Az aminosav anyagcsere egyéb rendellenességei		
			E73.0 Vesezületett laktáz-hiány		
			E74.0- E74.9 A szénhidrát anyagcsere egyéb rendellenességei		
			E75.0-E75.9 A sphingolipid anyagcsere rendellenességei és a zsírtárolás egyéb betegségei		
			E76.0-E76.9 A glycosaminoglycan anyagcsere rendellenességei		
			E77.0-E77.9 A glycoprotein anyagcsere rendellenességei		
			E83.0 A réz-anyagcsere rendellenességei		
			E84.0- E84.9 Fibrosis cystica		
10.	Súlyos vesebetegségek	G			
	Hemodialízis, vagy peritoneális dialíziskezelésre szoruló végállapotú veseelégtelenségben szenvedő beteg	C	Z99.2 Művesekezelésre szoruló beteg		
	Veseátültetés		Z94.0 Veseátültetésen átesett gyermek 18 éves korig		
	Nephrosis - szindróma (a kezelés befejezése után 3 évig)		N04.0-N04.9 Nephrosis		
	Chronikus pyelonephritis, vagy recidiváló		N11.0-N11.9 Chronikus pyelonephritis		
					pyelonephritisek húgyúti rendellenességek talaján (amennyiben műtéti korrekció nem lehetséges), illetve vesico-ureteralis reflux-szal járó esetekben (akkor vehető figyelembe, ha vesefunkció zavarral jár együtt)
					Progresszív glomerulonephritis
					Idült veseelégtelenség, ha jelentős funkciózavart okoz (eGFR<60), vagy vérszegénységet okoz
					Fél évnél hosszabb ideig gyógyszeres kezelést igénylő tubulopathiak, amíg a gyógyszeres terápia fennáll
					11. Súlyos légzőszervi betegségek
					A *-gal jelölt esetekben az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg: Amennyiben a beteg 5 éves elmúlt és képes spirometriát végezni, úgy tartósan 80% alatti FVC és/vagy FEV ₁ 5 éves kor alatt,
					vagy ha nem képes a spirometria vizsgálatban történő együttműködésre, úgy az alábbi klinikai tünetekben megnyilvánuló légzészavar: krónikus tachypnoe, krónikus csökkent terhelhetőség, visszatérő apnoeák, oxigén és/vagy szisztémás szteroid adását igénylő exacerbációk
					Krónikus légzési elégtelenségben szenvedő
					Súlyos egyéb idült alsólégúti betegségek

	Beavatkozást követő légzési rendellenességek, m.n.o. közül			J84.9 Interstitiális tüdőbetegség, k.m.n.* J95.0 Tracheostomia malfunctio J95.3 Idült tüdőelégtelenség műtétet követően J95.4 Mendelson szindróma J95.5 Beavatkozás utáni subglotticus stenosis J95.8 Egyéb beavatkozás utáni légzési rendellenességek* J95.9 Beavatkozás utáni légzési rendellenesség, k.m.n.* J98.0 A hörgők máshova nem osztályozott betegségei* J98.4 A tüdő egyéb rendellenességei* J45.0-J45.9 Asthma Z94.2 Tüdő átültetésen átesett gyermek 18 éves korig			Egyéb fejlődési rendellenességek közül: a végleges (esetleg műtéti) megoldásig, amelyek gyógyulása egy éven belül nem várható, illetve gyermek gondozása különös terhet okoz.
	A gyermekkori asthma bronchiale súlyos formái Tüdő transzplantáció						
12.	Kardiológiai betegségek Veleszületett és szerzett szívbetegségben szenvedő a III-IV. NYHA funkcionális stádiumban	B		Q20.0-Q20.9 A szív üregeinek és összeköttetéseinek veleszületett rendellenességei Q21.0-Q21.9 A szívövények veleszületett rendellenességei Q22.0-Q22.9 A háromhegyű és a tüdőverőér-billentyűk veleszületett rendellenességei Q23.0-Q23.9 Az aorta- és kéthegyű billentyűk veleszületett rendellenességei Q24.0-Q24.9 A szív egyéb veleszületett rendellenességei Q25.0-Q25.9 A nagy artériák veleszületett rendellenességei Q26.0-Q26.9 A nagyvénák veleszületett rendellenességei I32-I52 A szívbetegség egyéb formái Z94.1 Szívátültetésen átesett gyermek 18 éves korig I10-I15 Magas vérnyomás, hipertensív betegségek súlyos esetei			A *-gal jelölt esetekben az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg: Amennyiben a beteg 5 éves elmúlt és képes spirometriát végezni, úgy tartósan 80% alatti FVC és/vagy FEV ₁ 5 éves kor alatt, vagy ha nem képes a spirometria vizsgálatban történő együttműködésre, úgy az alábbi klinikai tünetekben megnyilvánuló légzéscsökkentés: krónikus tachypnoe, krónikus csökkent terhelhetőség, visszatérő apnoe, oxigén és/vagy szisztémás szteroid adását igénylő exacerbációk
	Transzplantáció Kombinált gyógyszeres kezelést igénylő súlyos hypertonia, amennyiben a kombinált gyógyszeres kezelés legalább két készítményből áll, és azokat napi rendszerességgel kell a gyermeknek szednie						
13.	Egyéb fejlődési rendellenességgel születettek	J		Q00.0-Q07.9 Az idegrendszer veleszületett rendellenességei Q89.4 Összenőtt ikrek			
							14. Neurológiai kórképek A központi idegrendszer demyelinisációs betegségei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal

igazolt				
Gyermekközösségben elhelyezhető, de gyakori epilepsziás rohamok, magatartási zavar miatt gyakran hosszabb otthoni megfigyelést, pihenést igénylő epilepsziás betegek, akik felügyelete, ápolása miatt a családtagok kénytelenek a munkájuktól távol maradni			G40.0-G40.9	Epilepsia
Epizodikus és paroxysmális rendellenességek közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt			G45.0-G45.9	Átmeneti agyi ischaemiás attackok (TIA) és rokon szindrómák
			G46.0-G46.8	Agyi érszindrómák cerebrovasculáris betegségekben
Polyneuropathiák és a perifériás idegrendszer egyéb rendellenességei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt			G60.0-G64	Örökletes és idiopathiás idegbántalom, Gyulladásos polyneuropathia, Egyéb polyneuropathiák, Polyneuropathia máshova osztályozott betegségekben, A környéki idegrendszer egyéb megbetegedései
Az idegrendszer egyéb rendellenességei közül: akinek pszichomotoros fejlettsége nem éri el az életkori átlagát és ez komplex vizsgálattal igazolt			G91.0-G91.9	Vízfejtőség (hydrocephalus)
Az agy- és arckoponya csontjainak egyéb veleszületett rendellenességei			Q75.0-75.9	Műtétet igénylő craniostenosisok
Fejlődésneurológiai kórképek esetén a *-gal jelölt esetekben a diagnózis felállításától számított 1 évig			U9930	Infantil spinalis laesio **
			U9950	Laesio cerebri progressiva cum effusionem subduralis**
			U9960	Laesio cerebri progressiva cum neurodysphagiam**
			U9970	Laesio cerebri progressiva epilepsiamque**
			U9980	Laesio cerebri progressiva**
Beszédzavarok közül			R47.0	Traumás eredetű aphasia
15. Neonatológiai kórképek	Q			
A perifériás idegrendszer súlyos bénulással			P07	1500 gramm születési súly alatt 3 éves korig különös betegség nélkül
			P14.0	Erb-típusú bénulás születési sérülés miatt

	járó, legalább egy éves intenzív kezelést igénylő születési sérülései	
	Egyéb újszülöttkori krónikus tüdőbetegségek A *-gal jelölt esetekben az alábbi feltételek fennállása esetén állapítható meg: Ha a beteg 5 éves elmúlt és képes spirometriát végezni, akkor tartósan 80% alatti FVC és/vagy FEV1 5 éves kor alatt vagy ha nem képes a spirometria vizsgálatban történő együttműködésre, akkor az alábbi klinikai tünetekben megnyilvánuló légzészavar: krónikus tachypnoe, krónikus csökkent terhelhetőség, visszatérő apnoeák, oxigén és/vagy szisztémás szteroid adását igénylő exacerbáció	
16.	Többszörös és összetett betegségek Mesterséges testnyílással élő személyek	P
	Többszörös és összetett betegségek, melyek együttesen felelnek meg a rendeletben meghatározott feltételeknek	
17.	Bőrbetegségek Súlyos kiterjedt bőrgyógyászati kórképek, melyek 1 éven túl	I

gyógyulnak vagy csak remissióba hozhatók és a betegek naponta többszöri kenőcsös kezelést, kötözést igényelnek		Weber-szindróma, Klippel-Trenaunay-Parkes-szindróma, van Lohuisen-szindróma
	D22.9	Festéksejtes naevus: Tierfell naevus (testfelület 30%-át, vagy nagyobb részt érintő)
	E80.2	Egyéb porphyria súlyos esetei
	L10.9	Pemphigus súlyos formái
	L12.2	Gyermekkori idült bullózus betegség
	L13.0	Dermatitis herpetiformis (Duhring)
	L20.9	Atópiás dermatitis súlyos formái
	L40.9	Psoriasis súlyos formái
	L51.9	Erythema exsudativum multiforme súlyos formái
	Q82.1	Xeroderma pigmentosum súlyos formái
	Q80.0-Q80.9	Ichthyosis congenita
	Q82.2	Mastocytosis (Diffúz súlyos eset)